

hrytningstid

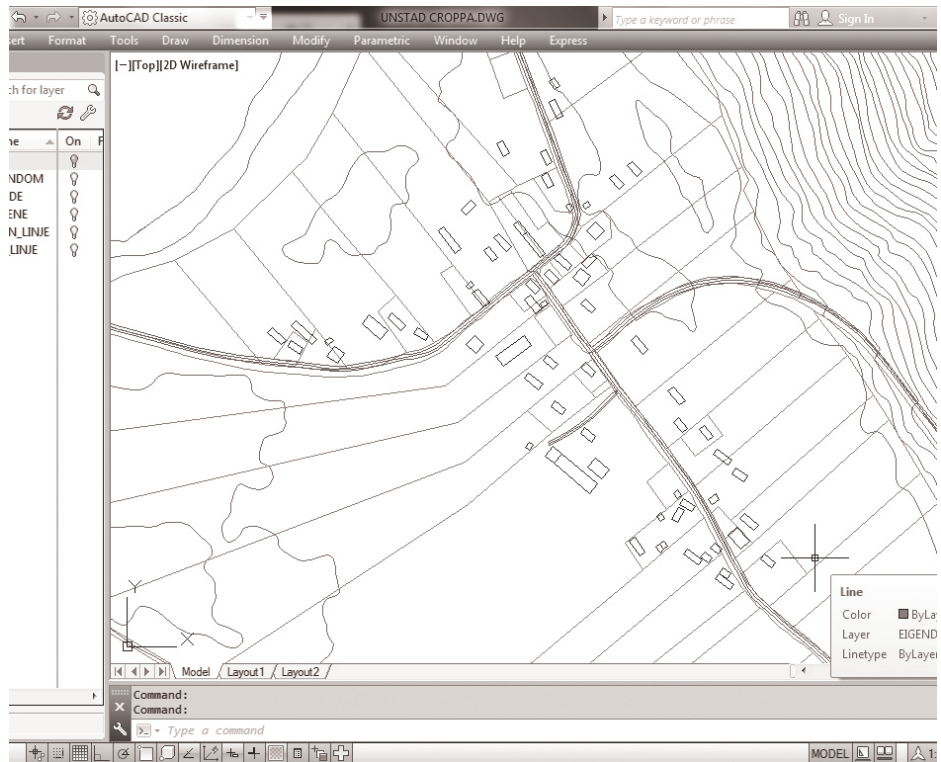
Prosesshefte Masteroppgave Våren 2013
av Linda Emdal og Tone Holand
Veiledere Markus Schwai og Sami Rintala

kjære bloggen...

10. januar

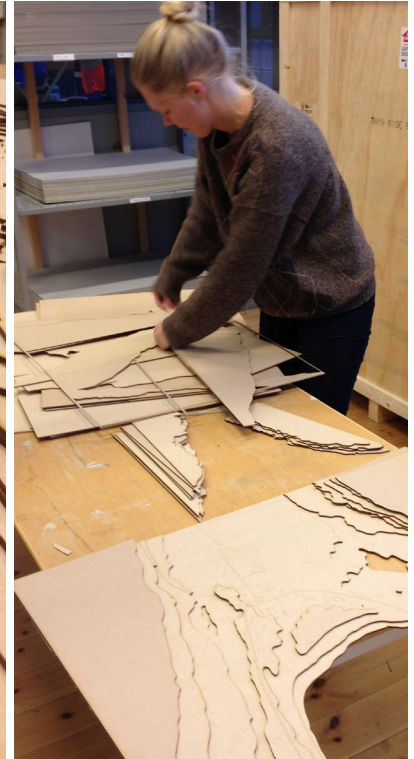
Dette er første innlegget i bloggen vi skal føre over masteroppgaven i arkitektur våren 2013. Oppgaven skal leveres inn 13. mai og frem til da kommer vi til å utvikle et prosjekt for den problemstillingen vi har gitt oss selv i forarbeidet vi skrev høsten 2012.

Dette er vår andre dag av masteroppgaven og i går startet vi planleggingen av landskapsmodellen vi skal lage av Unstad med hele dalen og fjellene i målestokk 1:2000. Vi fikk hentet ut kartdata for Vestvågøy Kommune fra GeoData. Det finnes desverre lite data for Unstad, så vi må tegne inn husene selv utfra ortofoto.

lazer woman
16. januar

Denne uken har vi jobbet videre med kartfilene for å laserkutte landskapsmodellen. Det ble litt travelt i dag for å få ferdig alle datafilene for å starte kuttingen, men vi fikk tatt noen kritiske valg og endte opp med 3mm mdf, noe som passer bra til det røffe landskapet.

landskapsmodellen

24. januar

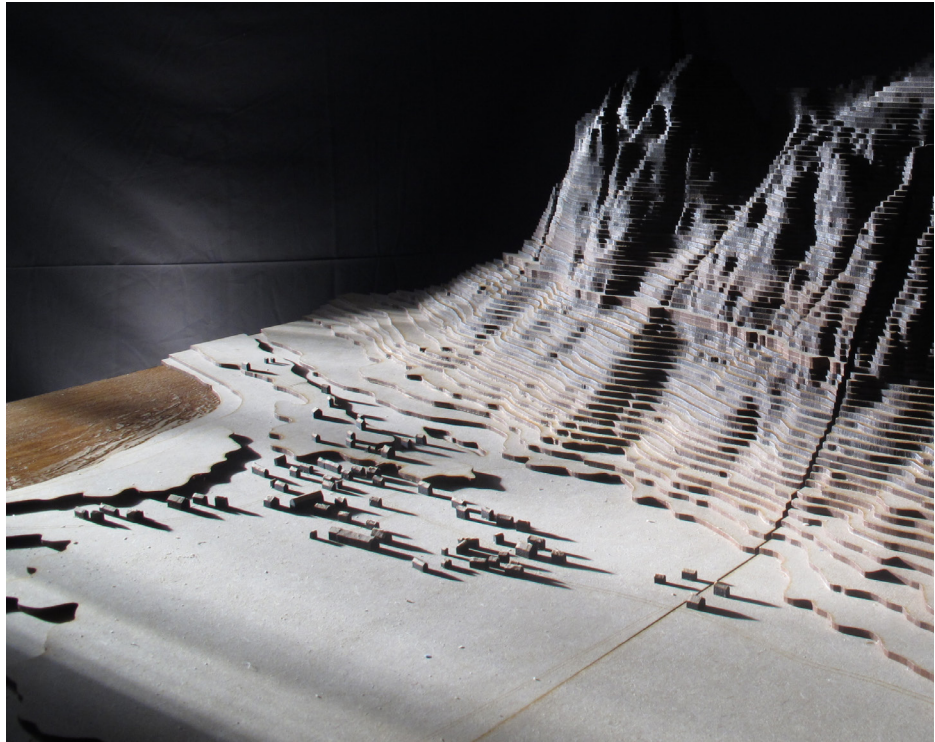
I går ble vi ferdige med landskapsmodellen. Det har tatt en uke å kutte alle filene, lime sammen alle bitene og kutte de delene som manglet.

Det har vært spennende å se modellen vokse til og bli bedre kjent med Unstad. Vi ser at det ligger potensiale for å utvikle stedet og vi gleder oss til å sette i gang.

I dag fikk vi tatt modellen inn i dagslyslaben og studert solforholdene med riktig vinkel og retning på ulike tider av døgnet og året.

Det er et bredt spekter av lysforhold her, med midnattssol og mørketid, og den første tiden da sola ruller over fjelltoppene.

Vi tenker det kan være interessant å jobbe med denne gleden når sola kommer tilbake, som en del av vårt fokus på aktivitet og fellesskap som grunnlag for ei ny utvikling på Unstad.

vi zoomer inn...
30. januar

Vi har spurt oss selv hvor vi ville plassert huset vårt hvis vi skulle bo på Unstad. I et solrikt område, nært stranda, med utsikt over bølgene og selvfølgelig tilknyttet surfefasilitetene! I solstudiet av landskapsmodellen fant vi at området i nord er det mest solrike, og området fra Ny-huset bortover mot Grendahuset er der du får utsikt over stranda og bølgene. I dette området er det flere ledige tomter som vi ønsker å se nærmere på, og prøve å skape en kontakt herfra og ned mot stranda.

Vi var en tur på biblioteket for å få litt inspirasjon til ulike strukturer for boliger eller surfefasilitetene, og hvordan disse kan kombineres. Ligger bebyggelsen i tun? Kan husene stå på en base der surfefasilitetene ligger? Kan dekket på bakken gå opp og bli til benker og skjermvegger? Kan en sammenstilling av bokser ta opp høydeforskjellene? Kan bebyggelsen fungere som et filter mellom stranda og veien? Hva skjer med det private i

boligen? Hva ville Snøhetta gjort?

Vi ser nærmere på området og finner en interessant steinmur som skiller innmark fra utmark. Grendahuset står på utmarksdelen, sammen med en parkeringsplass som mange bruker som utgangspunkt for fjellturer rundt Kleivheia i nord. Kan surfefasilitetene ligge langs steinmuren? Kan grendahuset være en del av prosjektet? Hva om boligene ligger langs veien, adskilt fra surfefasilitetene? Vi vil bygge modell av området med steinmuren.

3 konsepter

4. februar

Etter å ha bygget landskapsmodell av området med steinmuren ble vi nødt til å ta en runde og diskutere programmet, størrelsesforhold og plasseringer før vi begynner å forske på form. Vi vet nemlig fra forarbeidet at vi ønsker oss:

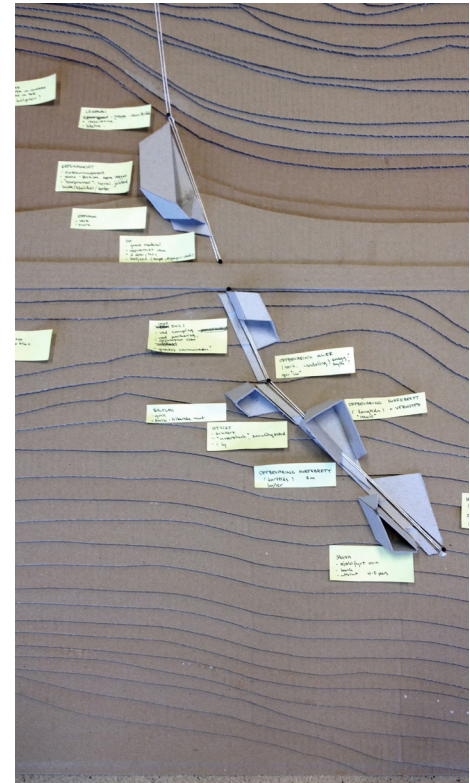
- et sted å oppdage naturen
- et sted å utfordre seg selv
- et sted å møte andre
- et sted å leke
- et sted å varme seg
- et sted å lage mat sammen
- et sted å dele erfaringer
- et sted å utvikle seg
- et sted å hvile
- et sted å ville være

Hva vil dette si? Jo, parkering, en dusj, en do, en eller flere bålplasser, en sauna, omkleddingsrom. Det viktigste er at det må være en plass som får folk til å møtes. Interaksjoner! Skal vi inkludere Grendahuset som en del av programmet vårt? Hva med boliger? Ettersom surfefasilitetene ligger på utmarksiden av steinmuren bør vel boligene ligge på innmarksiden? Vi bestemte oss for å legge boliger litt på hylla for nå og fokusere på

surfefasilitetene.

Videre skrev vi ned de ulike funksjonene på lapper og fordelte de rundt på modellen og begynte å forske på form, både fysisk og ved tegning.

Spesielt lekte vi med hvordan muren kan involveres i prosjektet. Vi kom frem til tre ulike konsepter som også sier noe om tanken bak de sosiale møteplassene, nemlig “The Wrap”, “The Overlap” og “The Spread”.

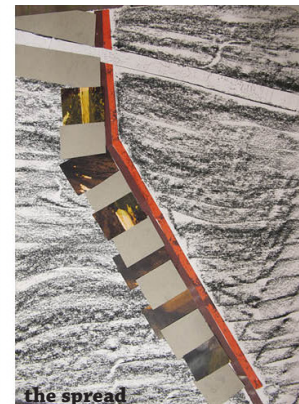
The Wrap” ble en form som bretter seg over muren, og blir til gulv, vegger og tak og som huser de ulike funksjonene. Her er det funksjoner på begge sider av bevegelsen, men med konsentrerte sosiale møtepunkter. Bør steinmuren ansees som en grense mot innmark og dermed ikke krysses?

“The Overlap” er et gulv som består av dekker i flere nivåer, med tilhørende funksjoner. De sosiale møtepunktene skjer overalt og det blir færre

“baksider”. Et renere uttrykk med funksjoner på bare den ene siden av muren. Men, blir dette for stort? Og hvordan ser det ut i det store bildet?

“The Spread” består av dekker og funksjoner som er spredt med sosiale møtepunkter mellom seg. Blir dette form før funksjon?

Vi jobbet så videre med “klipp og lim”. Et bilde på hvordan vi ser for oss at surfefasilitetene kan se ut i landskapet. Vi prøver å ikke tenke så mye, men sette bilde på det vi ikke klarer å få frem i modell eller ved tegning.

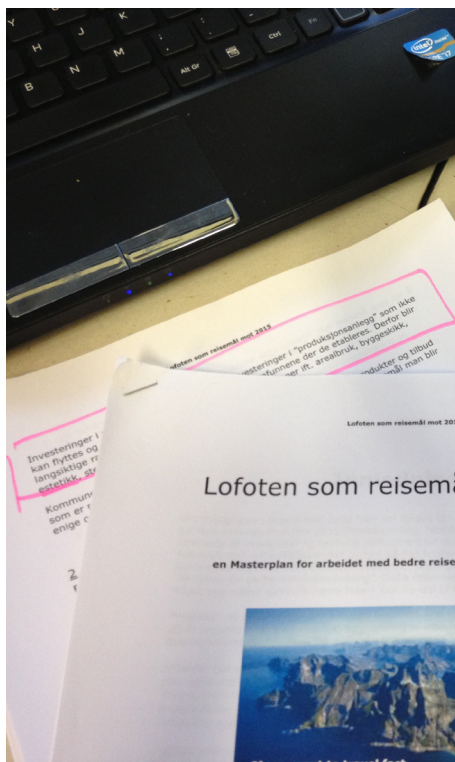

vi zoomer ut! 8. februar

Etter veiledning med Markus fant vi ut at vi trengte mer bakgrunnsstoff for å klassifisere de ulike brukergruppene. Det finnes ikke bare én type turist i Lofoten, men en rekke ulike både måter å reise på, måter å bo på og måter å oppleve Lofoten på!

Vi fant en analyse gjort for Lofotrådet som hadde undersøkt grundig markedet og tilbudet for turistene i Lofoten. Dette hjalp oss med å finne hvem brukerne av de ulike funksjonene er for å kunne finne hvor de skal ligge i forhold til hverandre.

Kanskje ligger ikke alle delene av programmet langs steinmuren ved grendahuset. Kanskje er det områder inne i bebyggelsen som kan være mer egnet for å få de ulike brukergruppene til å møtes?

For å jobbe videre med konseptet for utviklingen av Unstad trengte vi å se litt på hva som er de store trendene for fremtiden. Vi tror det kommer til å skje radikale endringer for måtene vi forholder oss både til kultur og natur. Det vil bli større interesse for lokaltradisjoner og håndverk, samtidig med en nasjonalromantikk med interesse for selvberging og fjellvandring.

Det vil også skje store endringer i samfunnsstrukturen, der vi tror flere kommer til å velge et rolig liv på landet, samtidig med at man har et større behov.

plan

Ensomhet har blitt et tabu, og flere kommer til å ville bo sammen i felleskap. Verdien av å kunne samarbeide med hverandre øker.

Møteplassen // emosjonelle relasjoner

Det tredje fokusområdet vil være overgangene fra bebyggelsen på vei mot vannet. Her kan man skape emosjonelle relasjoner mellom mennesker gjennom å få de til å møtes og skape en atmosfære som gir mulighet for en interaktiv opplevelse.

- kollektiv

Globalisering har ført til en generisk verden der tradisjoner og kultur står i fare for å bli utvasket. Verdien av det lokaltradisjonelle kommer til øke.

Bevegelsen // sansesinntrykk

Det første fokusområdet vil være bevegelsen gjennom landskapet. Fra det øyeblikket du kommer ut av tunnelen rettes fokuset mot fjellene og blikket dras ned mot havet. Etter hvert som du beveger deg nedover i dalen endres sansesinntrykkene. Havet kommer nærmere, og de ulike sekvensene forsterker ditt bilde av Unstad.

- rasteplass

Møte med havet // det mentale

Det andre fokusområdet vil være møtet med havet. Det er her mulighetene for å fokusere på det mentale ligger, et sted som kan sperre ute bekymringer og få deg til å roe ned. Her kan man legge til rette for å komme i nærkontakt med belgene og minske terskelen for å hoppe uti.

- surfefasiliteter

Velstandsøkning har ført oss bort fra det primitive. Vi kommer til å søke nærkontakt med naturen gjennom vandring, seilberging og nasjonalromantikk.

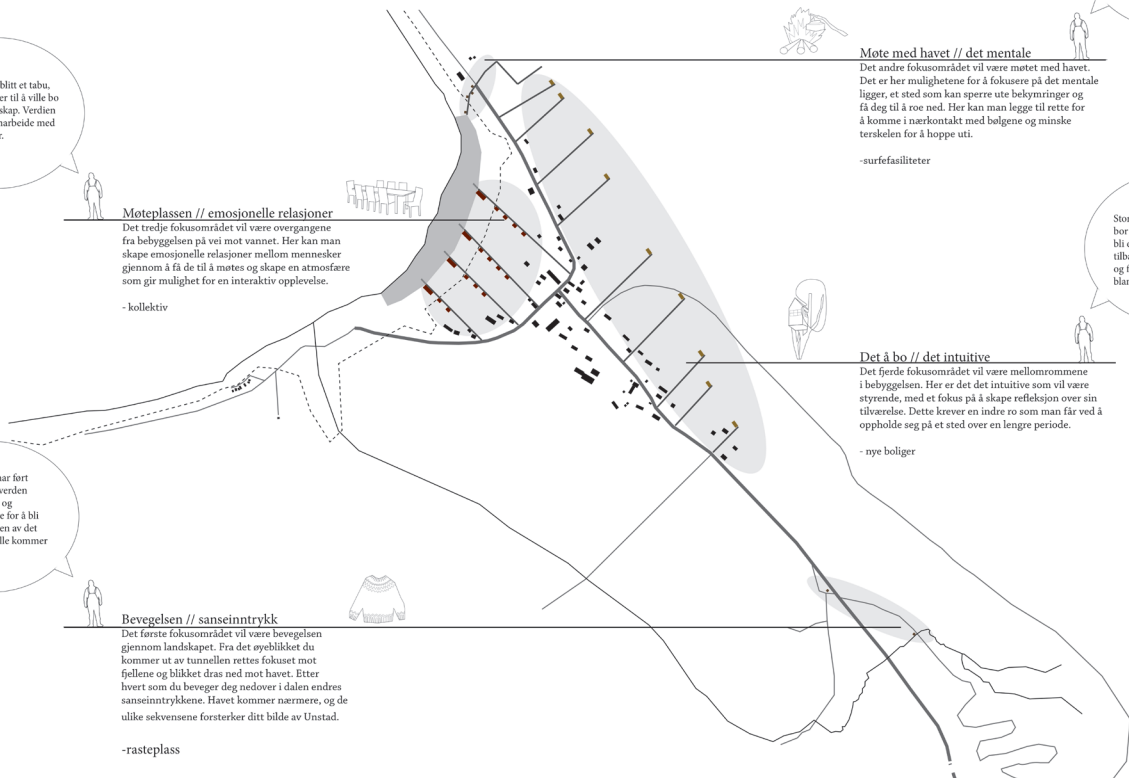
Det å bo // det intuitive

Det fjerde fokusområdet vil være mellomrommene i bebyggelsen. Her er det det intuitive som vil være styrende, med et fokus på å skape refleksjon over sin tilværelse. Dette krever en indre ro som man får ved å oppholde seg på et sted over en lengre periode.

- nye boliger

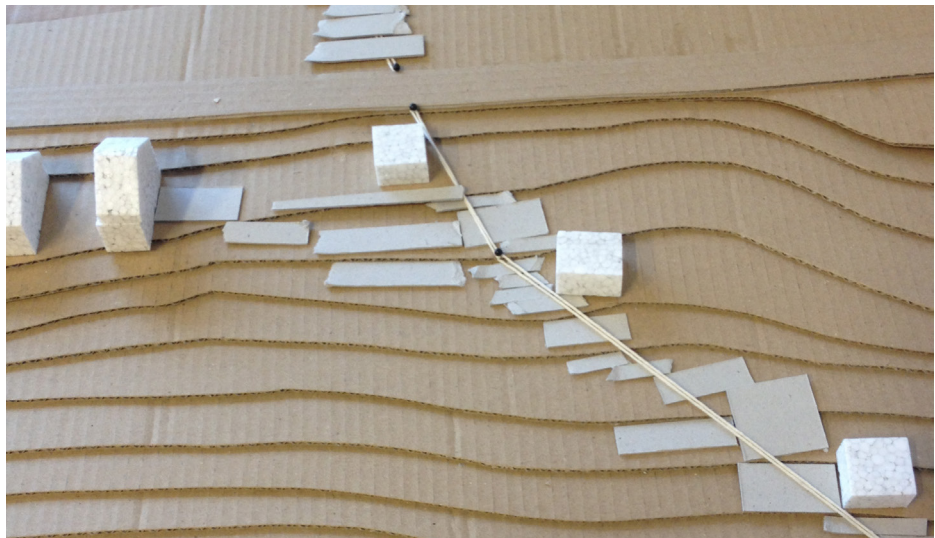
Store deler av befolkningen bor nå i byen. Det vil bli et økende behov for tilbaketrekning mot et rolig og fredfullt liv på landet i blandt naturlige omgivelser.

Vi ville se nærmere på området mellom bebyggelsen og stranda, for å undersøke mulighetene for et kollektiv. Vi tenkte at hvis du flytter til Unstad, så vil du vel bo helt nede i strandkanten! Dette kan være mindre enheter for å kunne bo over lengre tid, men med et felles kjøkken og arbeidsrom. Vi fant noen svar på hvordan disse enhetene kan ligge i forhold til hverandre, at de må være nært tilknyttet en felles sti som leder ned til felleshuset og stranda.

Utformingen av kollektivet ga oss nye svar til utformingen av surfefasilitetene. Kanskje er ikke muren en fysisk mur, men brukt som retningsgivende for bevegelsen? Kanskje kan man bruke steinmaterialet fra muren til å lage en sti av stein som trapper seg ned mot stranda?

Vi gleder oss til å jobbe videre med utformingen av surfefasilitetene, men det er fortsatt noen uklårheter rundt konseptet for utviklingen. Vi vil ikke skape barrierer mot stranda, men heller skape gode møteplasser mellom de fastboende og de besøkende.

vi har landet! **18. februar**

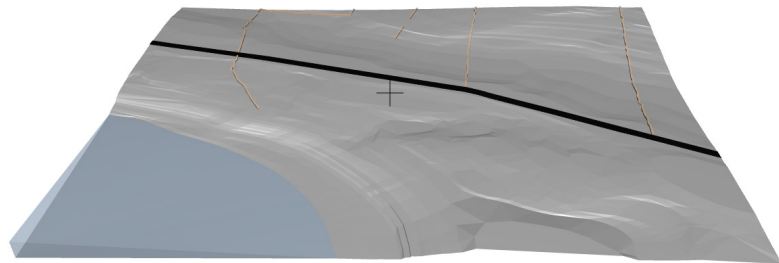
Forrige uke dro vi til Bodø for å ha veiledning med Sami. Før vi dro fikk vi tatt en avgjørelse på plassering av de nye boligene og felleshusene i tilknytning til disse. Det ble ganske tydelig at de nye boligene ikke kan ligge på haugen foran stranda, men heller langs de gamle murene oppover mot fjellsiden. Her får de utsikt, gode solforhold og ingen gjennomfartstrafikk, samtidig som de får mulighet til å møte hverandre, de lokale eller de besøkende nede langs veien. Vi liker også at de gamle murene får styrket sin funksjon og bidrar til å styrke kulturlandskapet.

Møtet med Sami fikk bekreftet mange av

tankene våre. Scenarioet vi jobber med viser seg å kunne inneholde flere funksjoner enn de vi har diskutert, slik som barnehage og skole, dyrking og salg av mat og systemer for gjenbruk av vann, energi og materialer. Det ligger også muligheter for å jobbe på flere nivåer av realisme, der surfefasilitetene kan ha høyest grad av realisme og dermed større detaljeringsnivå. De første nye boligene og etableringen av kollektivene kan i større grad være basert på fremtidsscenarioer og ha et mindre detaljeringsnivå. Men vi kan også vise en fullstendig utbygd situasjon med mange nye boliger, gjenbruk av de gamle husene, butikker og skole, et utopisk bilde av Unstad.

I dag har vi startet arbeidet med å digitalisere landskapet med de eksisterende husene, slik at vi kan 3D-modellere utformingen av surfefasilitetene og de nye boligene. Vi har flere tanker rundt hvordan vi kan forholde oss til murene og gleder oss til å se videre på ulike materialer og hvordan vi skal forholde oss til den lokale byggetradisjonen. Vi ønsker jo å skape lune uterom, noe vi ikke ser så mye av rundt de gamle husene.

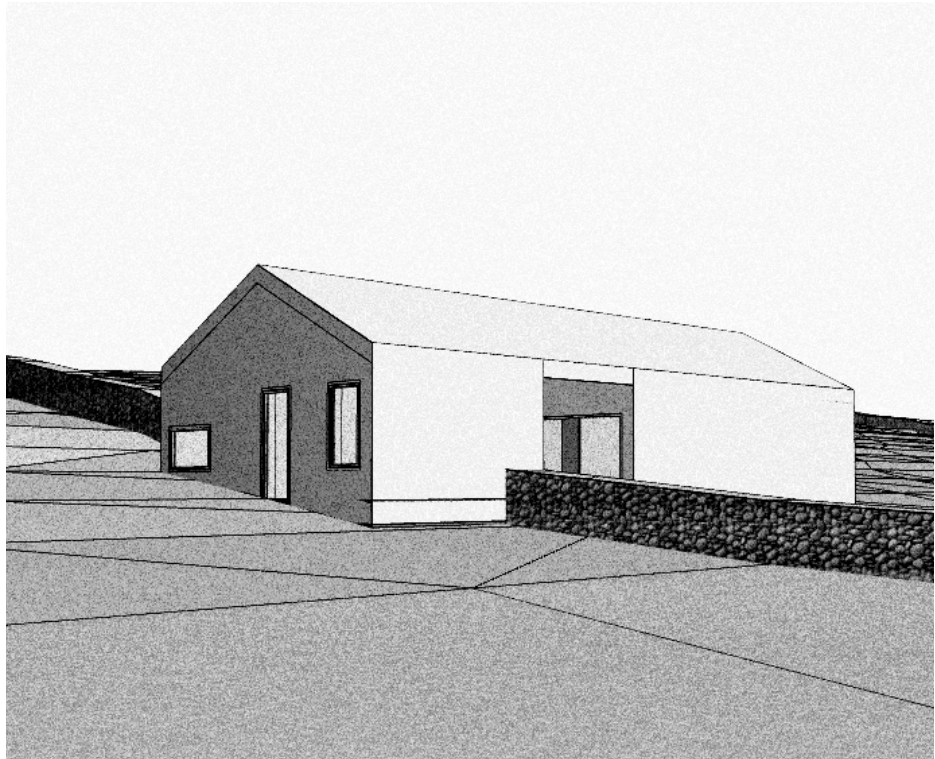
surfefasiliteter og arbeidskollektiv

27. februar

Vi zoomer inn parallelt på ulike deler, surfefasilitetene og arbeidskollektiv. For arbeidskollektivet har vi sett på hvilke funksjoner som skal ligge hvor. Tanken er at du skal bo i en liten hytte litt oppe i bakken der bevegelsen opp og ned skjer langs muren.

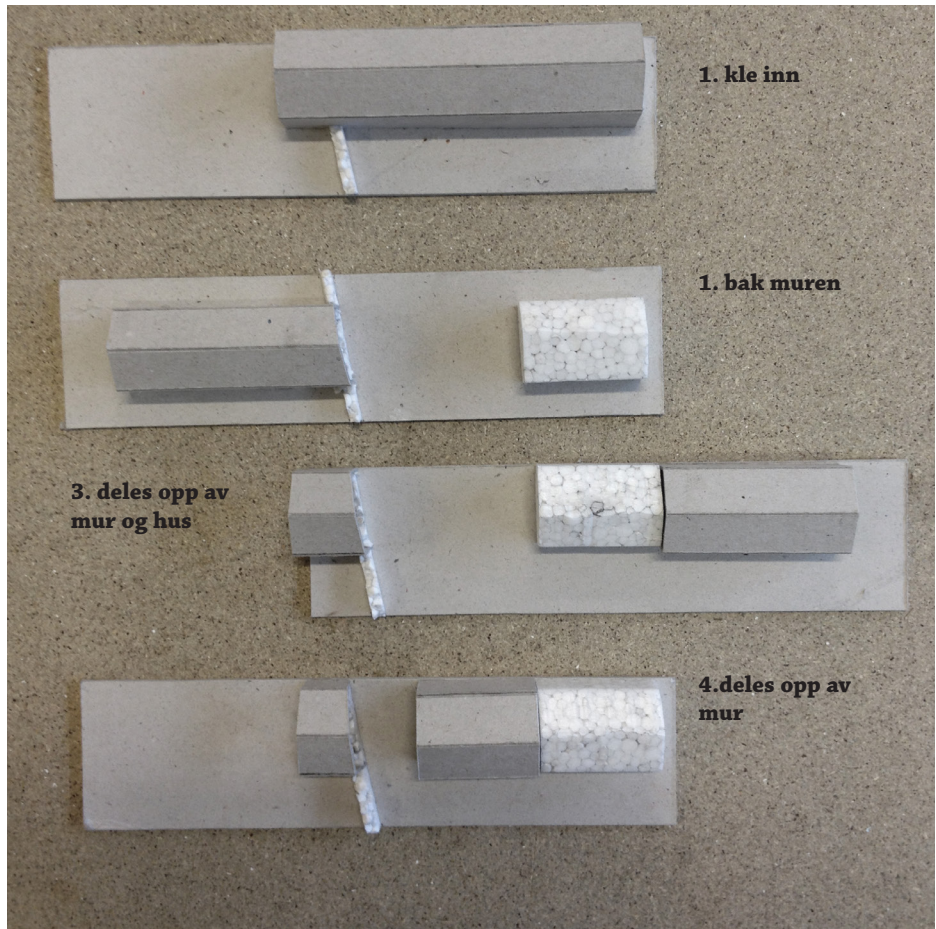
I arbeidskollektivet har du arbeidsplasser, vaskerom og felles kjøkken, og funksjoner som verksted, atelier, utsalgssted eller lekerom kan være tilleggsfunksjoner som tilegnes de ulike arbeidskollektivene.

Organiseringen av boligen skal være enkel og minimal, men med skjermede uterom for tilfeldige møter med naboen. Her ser vi for oss at du faktisk må gå gjennom uterommet for å komme deg videre opp langs muren. Vi tenker at den delen som ligger i muren kan være i et tungt materiale som stein eller betong, og den andre delen kan være en lettere struktur med tre og glass. Et felles tak knytter de to delene sammen.

For selve arbeidskollektivet kommer spørsmålet med form og hvordan vi skal forholde oss til den eksisterende bebyggelsen og eventuelle eksisterende bygg i nærheten. Vi ser for oss at noen av de eksisterende byggene kan brukes som arbeidskollektiv med et tilbygg som kan knytte bygget sammen med det som skjer langs muren. Men hva skjer med avstanden til veggen? Hvordan kan man skape kontakt med de tilfeldig forbipasserende? Og hvordan løses parkeringen og opptrappingen til det eksisterende huset?

Formstudier av arbeidskollektiv med tilbygg til eksisterende bygg i forhold til muren. Først tester vi hvordan man kan kle inn hele huset sammen med et tilbygg som rekker helt bort til muren. Her blir det ingen åpen gjennomgang til boligene. Det neste ligger hele bygget på andre siden av muren, men i samme linje som det eksisterende bygget. Her skapes det en stor avstand mellom muren og det eksisterende bygget, heller enn å føre de sammen. I det tredje er tilbygget på andre siden av det eksisterende bygget, i tillegg til et bygg på andre siden av muren. Her skapes det kontakt mellom tilbygget og bygget på andre siden av muren. I det siste forslaget ligger tilbygget mellom det eksisterende bygget og muren og det dannes en tydelig åpning mellom de.

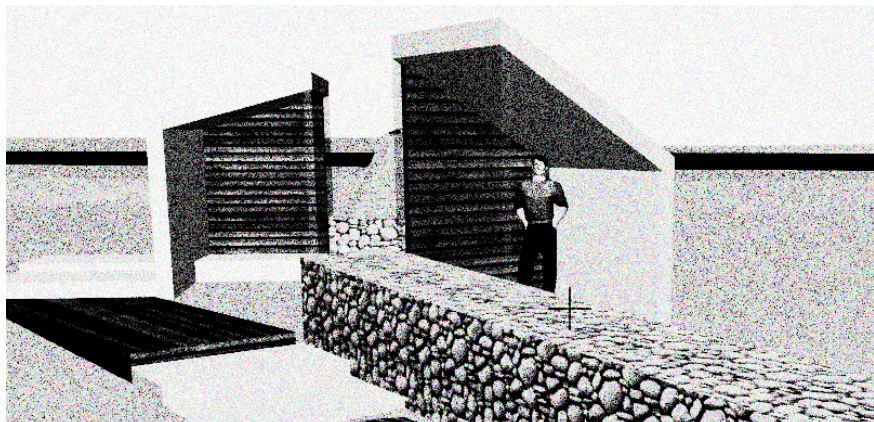
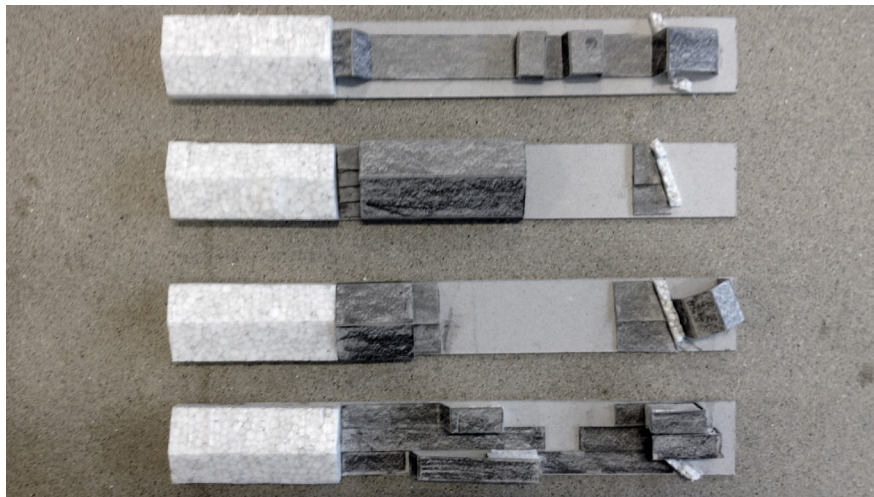

For surfefasilitetene er muren svært viktig med tanke på at den er det ledende elementet som trekker folk ned mot stranden. Vi ser for oss et dekke, hvor hellingen på tomten skaper trinnforskjeller nedover. Kan disse trinnene brukes konstruktivt sammen med muren? Hva er spillereglene mellom dekket og muren, selve tektonikken? Hvilket materiale består dekket av? Hvordan kan dekket slynge seg og bli til omkleddningsrom, benker, evt kafe eller do? Skal det ha skåtak eller flatt tak?

Den største utfordringen for surfefasilitetene er at de skal knytte sammen bevegelsen langs muren og Grendahuset. Vi har en intensjon om at de lokale skal møte surferne og omvendt. Vi innser at området mellom Grendahuset og muren derfor vil være en mer riktig plassering av surfefasilitetene i motsetning til å ligge spredt nedover langs muren.

Som med arbeidskollektivene har vi en utfordring med tanke på at vi må forholde oss til et eksisterende bygg. Hovedideen er derfor å "defragmentere" grendahuset og "dra" surfefasilitetene bortover mot muren.

Modellstudier viser form og volumstudier av tomten. Vi lander litt på tanken om et bånd som beveger seg fra Grendahuset bort til muren og som løser seg opp slik at det kan dannes leegger og spennede uterom mellom de ulike funksjonene.

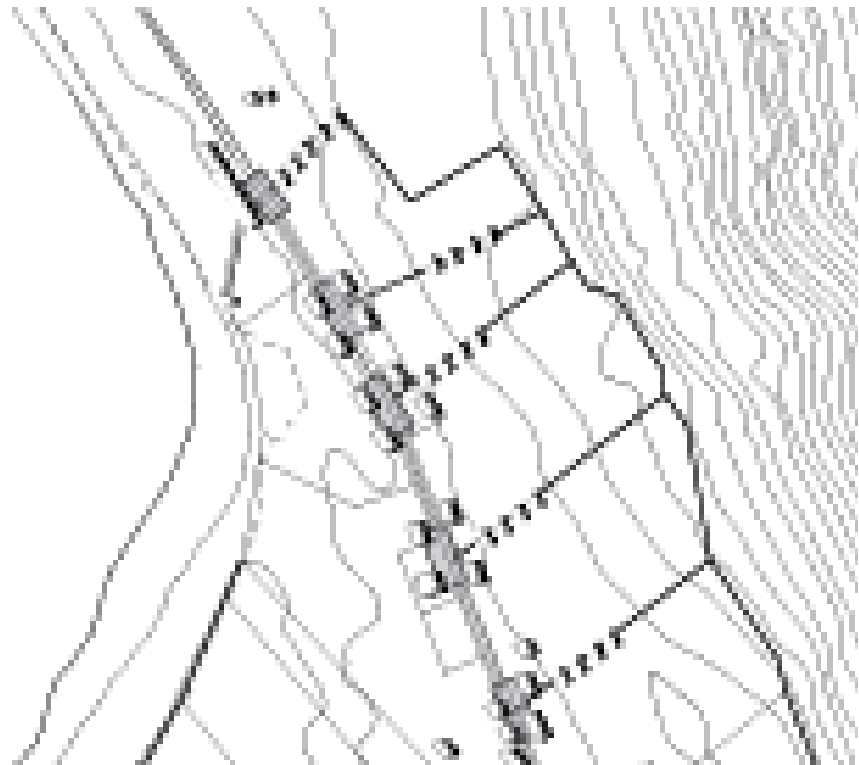

konseptet revurderes!

4. mars

Under veiledning med Markus presenterte vi den nye situasjonsplanen vår. Her ligger boligene oppover langs steinmuren med et tilhørende felleshus nede ved veien for hver av steinmurene. Hovedveien er nemlig et viktig element for å få folk til å møtes. På dette fikk vi nå innspill på å spre boligene til nedsiden av veien for ikke å isolere dem og dermed gå imot konseptet om å få folk til å møtes. Hovedgrunnen til at boligene plasseres på oppsiden av veien har jo med muren å gjøre, men kanskje muren også kan fortsette over veien, gå over i en annen form, bli til et dekke eller til en ny mur?

Veiledningen fremhevet også noen uklarheter på hvordan man bruker felleshuset. Skal man ha egne kjøkken i de ulike boligene eller bare i felleshuset? Hvordan betjener konseptet bak kollektivene bygda i sin helhet? Skal hvert enkelt kollektiv ha sitt eget arbeidsfelleskap, og hva med felleskjøkkenet og drivhuset? Hva er forskjellene mellom de ulike arbeidsfelleskapene, og hvis de er forskjellige, hvordan skal vi gjøre de generelle nok slik at de ikke oppleves som barrierer

for de andre fastboende eller de besøkende?
Dette konseptet må bli tydeligere!

Uklarheter rundt dette med “kollektivet” fikk oss til å revurdere konseptet. Grendahuset har derfor nå blitt omformet til ett stort arbeidsfelleskap. Vi ser for oss at barrieren for å delta på Grendahuset er lav og dermed vil oppleves som tilgjengelig for hele bygda, også de besøkende. Dette arbeidsfellesskapet skal også være fleksibelt slik at det lett kan ryddes når det arrangeres arrangementer og lignende.

Videre har fellesthusene blitt omformet til ulike tun. Her er tanken at hus, nye og gamle, skal omkranses hver sin plass. Her kan muren komme å omringe plassen og dermed skape lune utesoner og gode møteplasser. Oppover langs de muren kan hver enkelt bolig drive utleievirksomhet av mindre surfebølger, noe som kan gi de lokale ekstraintekt og alle får sin del av kaka. På den måten vil de lokale og de besøkende garantert møtes, og hver plass vil fungere som hovedmøteplassen for disse to gruppene. Videre har vi også tanker om at hovedkrysset på Unstad kan være den offentlige plassen der en fremtidig grendaskole, barnehage, butikker og næringsvirksomhet kan holde sted. Slik kan det på ny skapes et nytt sentrum på Unstad!

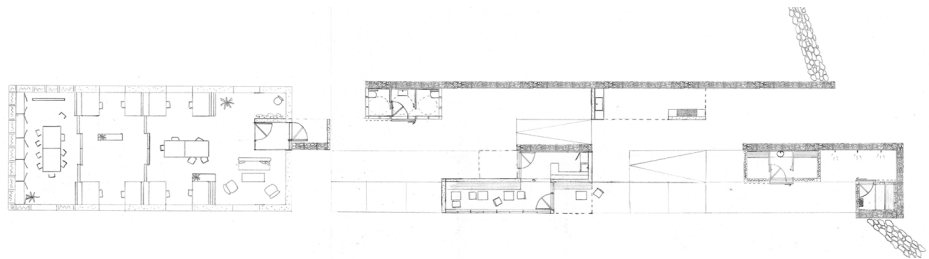
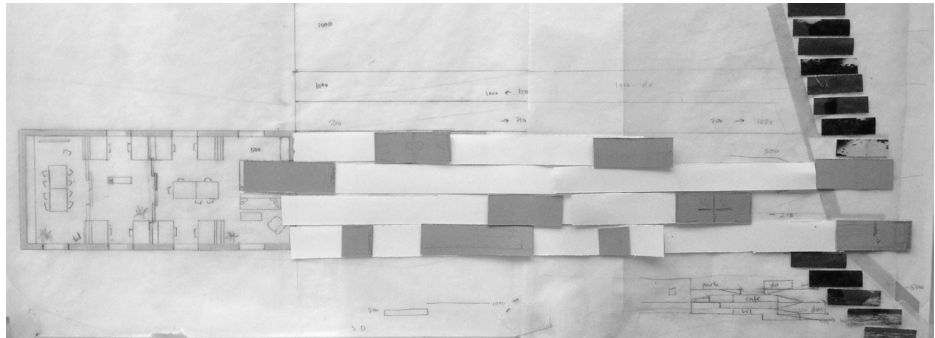

vi zoomer inn på grendahuset

9. mars

Midtsemester nærmer seg og med arbeidskollektiv som nytt program for grendahuset, må vi gå i dybden for å kunne vise hva vi vil med dette. Vi må se på hvordan surferne og de besøkende får mulighet til å møte de som bruker grendahuset som arbeidsplass, og hvordan de andre lokale kan føle tilhørighet til dette. Konseptet vi kom frem til sist var å trekke bånd fra grendahuset mot muren, og spre de ulike funksjonene utover som en defragmentering av grendahuset.

Vi går igjennom programmet og finner at grendahuset må være et stort, fleksibelt rom og helst ikke ha ulike funksjoner som toalett eller kjøkken inne. Disse må dras ut for å få de som jobber der til å måtte gå ut. Vi vil også ha en café her, som kan fungere som kantine eller kjøkken for ulike arrangement uten at cafeen er i drift. Toalettet må derfor heller ikke være inne på cafeen, men kunne fungere som et åpent toalett for alle trengende. Dette må selvsagt være universelt utformet, og både toalettet og cafeen må være klimatiserte rom. Utenfor

cafeen må det også være et sted å sitte, delvis under tak, men også et sted man kan brenne bål og skape god stemning.

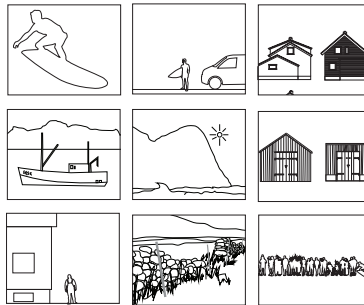
For surferne trengst det et sted å skifte, et sted å dusje og et sted å varme seg, som en sauna. Vi vil gjerne at det med nakenhet kan være valgfritt, men må ikke være støtende, spesielt for de som sitter i cafeen eller utenfor. Vi tenker også at det blir en del som sover i telt rundt omkring, eller i bilen sin på parkeringsplassen. Parkeringen må derfor ligge i nærheten til både toalett og omkleddningsrommet, og det bør være et sted man kan vaske opp og lage seg mat med primus eller en grill.

Vi diskuterer plassering, mye i forhold til hvilke møtesteder og mellomrom som oppstår, hvor vi vil at folk skal møtes og hvor vi ikke vil de skal møtes. Vi vil gjerne at terrenget skal komme naturlig inn i prosjektet, at det skapes gode overganger fra veien og ned, fra surfefasilitetene til grendahuset og videre fra surfefasilitetene og nedover langs muren til stranda.

Vi diskuterer hvilke materialer de ulike funksjonene skal ha, og hvordan disse kan jobbe sammen. Vi kommer frem til et konsept vi bruker tre til det varme og tørre og betong til der det er vått og skittent. Steinmuren

skal lede deg, skjule deg, men også slippe gjennom lys. Sammen skal surfefasilitetene fungere som et filter for de kontrastene du opplever. Dette er noe vi ønsker å utforske mer, hvordan man kan bruke arkitekturen til å komme nærmere naturen, hvordan man kan bruke arkitekturen til å beskytte seg fra naturen, hvordan man kan skape rom som leder deg til noe, og hvordan man kan skape rom som overrasker!

presentasjon
midtsemestergjennomgang

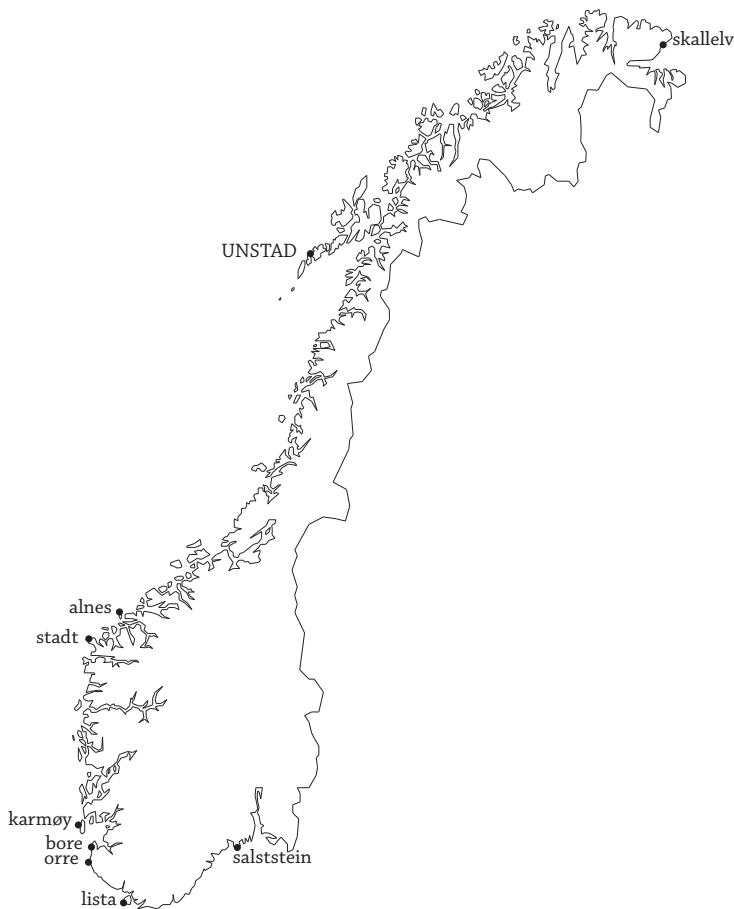

surfing

I dag har utstyret blitt så bra og tilgjengelig at det er mulig å surfe på de kaldeste og mest avsidesliggende steder i verden.

Lofoten er en av flere kjente surfesteder i Norge. Her er det store deler av året bølger av høy kvalitet og stedet er for lengst satt på kartet i verdenssammenheng.

Interessen for surfing har de siste årene økt og flere steder tilrettelegges det for at grupper i næringsliv eller skoleklasser kan ta nybegynnerkurs.

lofoten

Årlig kommer 220 000 besøkende til Lofoten. De fleste kommer på sommeren for å oppleve midnattsola sammen med det fantastiske landskapet, de spisse fjellene og de vakre strendene.

I dag er turistnæringen like stor som fiskerinæringen og mange av de gamle rorbuene fiskerne leide under fisket blir i dag utleid til turistene.

Vi vil ikke at Lofoten skal bli et museum der hele befolkningsgrunnlaget bygger på masseturisme. Vår mening er at det er det ekte og levende lokalsamfunnet som er interessant, ikke følelsen av å besøke et museum.

unstad

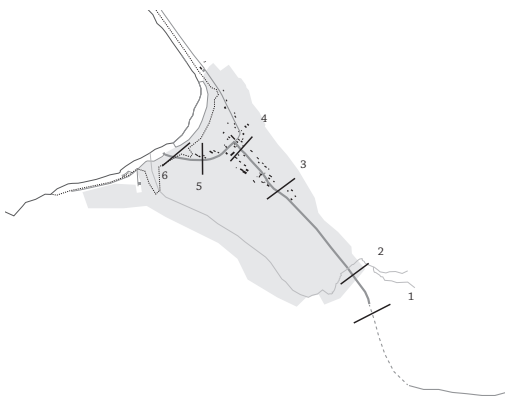
Unstad er en jordbruksbygd og ligger på nordvestsiden av Vestvågøy, i en dal som åpner seg mot havet. Mye av aktiviteten og tradisjonene med fisket og jordbruket har nå forsvunnet fra Unstad. Det er i dag bare 21 fastboende personer , noe som tidligere var en bygd på 200. Da var det både skole, butikk og taxisentral. Disse funksjonene må man i dag til Bøstad for å finne, 15 min unna med bil.

sekvens

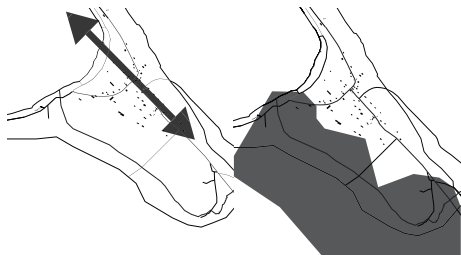
Da vi var på Unstad tidligere i høst kom vi kjørende fra Vesterålen. Etter å ha kjørt langs trange fjorder og over det åpne landskapet på Vestvågøy, var det en spennende kontrast å komme ut av tunnelen øverst i dalen.

Her møter de skarpe fjellene den myke sandstranden, vi ser lave hus på sletten mellom høye fjell, åpent hav i enden av den lukkede dalen og sauer som beiter på åpne marker. Det er nydelig her!

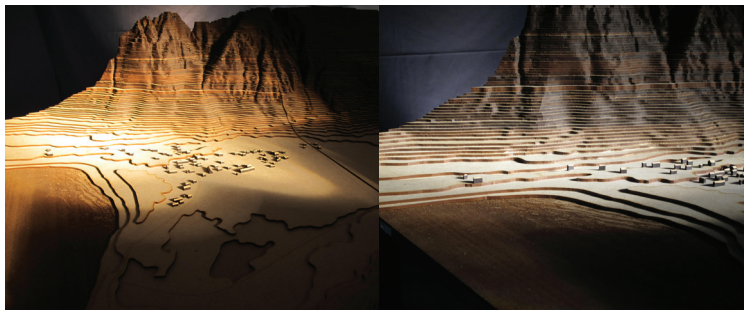

klima og topografi

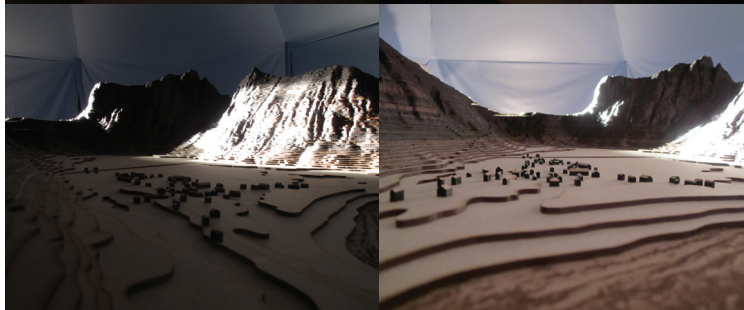
De høye fjellene skaper en del skygge i dalen, i tillegg til mørketida som på Vestvågøy varer fra 7. desember til 14. januar. Bebyggelsen ligger tydelig på den mest solrike siden, men likevel så godt som mulig skjermet for vinden bak en haug ovenfor stranden. Den dominerende vindretninga er fra havet, men det kan også blåse fralandsvind fra resten av øya og bli ledet ned gjennom dalen.

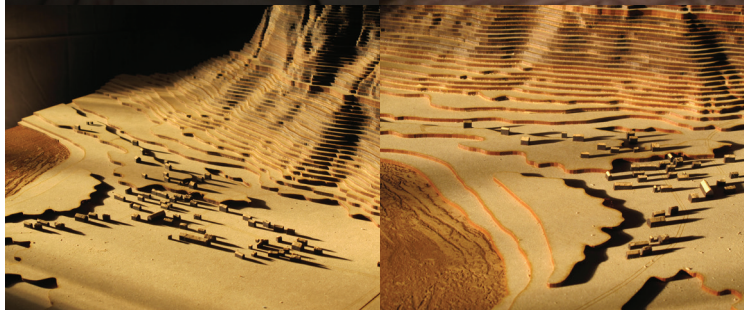
mars kl 1500

mars kl 1000

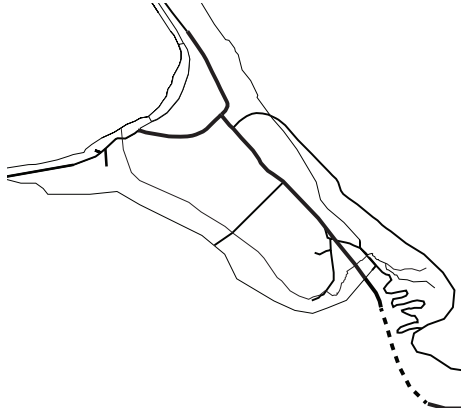
juni kl 2400

kulturlandskap

Eiendomslinjene går på tvers i dalen og er enkelte steder godt synlige ved steinmurer som er satt opp i grensene med steiner som ble ryddet fra markene. Steinmurene markerer også skillet mellom innmark og utmark og har som funksjon å holde dyrene på beite.

Tidligere gikk det vei over fjellet, først med svinger øverst i dalen, senere i 1968 som en rett strekning fra bebyggelsen, til det i 1994 kom tunnell gjennom fjellet så kjøreturen til Leknes ble på 20 minutter.

bebyggelsen

Bebyggelsen ligger langs veien i hver sine tun med gavlene mot havet og er for det meste fra slutten av 1800-tallet til midten av 1900-tallet. Det er ett nytt hus her, bygd i 2010. Inngangene til boligene er som oftest vendt inn mot tunet.

Mange av husene har tilbygg i ulike fasonger. Møneretningen blir i de fleste tilfeller beholdt.

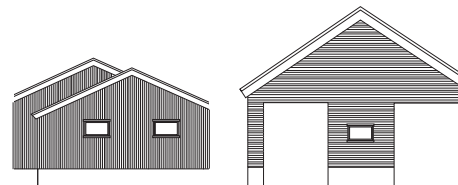
Vinduene er i de eldste husene stående eller liggende rektangulære, ofte med sprosser. I de nyere husene fra etterkrigstida er vinduene kvadratiske eller mindre liggende rektangulære.

Kledningene er oftest liggende trepanel, men i noen tilfeller er veggen mot nordvest i mur. Her er det også få eller ingen vinduer. Det finnes noen eksempler på bruk av eternittkledning.

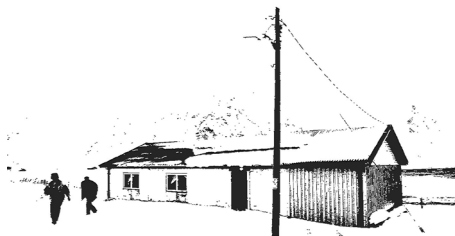
Driftsbygningene har store porter og små vinduer. De er ofte bygd i flere deler, skøytet på ved utvidelse. Kledningen er ofte i bølgeblekk eller stående panel.

bygninger

bygninger

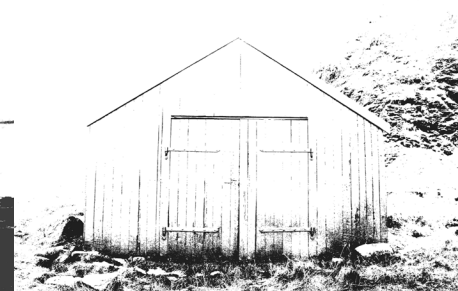
Grendahuset ble satt på utmarkssiden og driftes av grendalaget som består av et styre på fem av de lokale på Unstad.

Unstad Camping er den eneste bedriften i bygda. De satser på utleie av surfeutstyr, surfekurs og overnatting. De opplever stor vekst og har planer om utbygging av et surfesenter nede på stranda.

Kapellet er fra 1927 og ligger på en haug nede ved naustene. Rundt kapellet ligger en kirkegård.

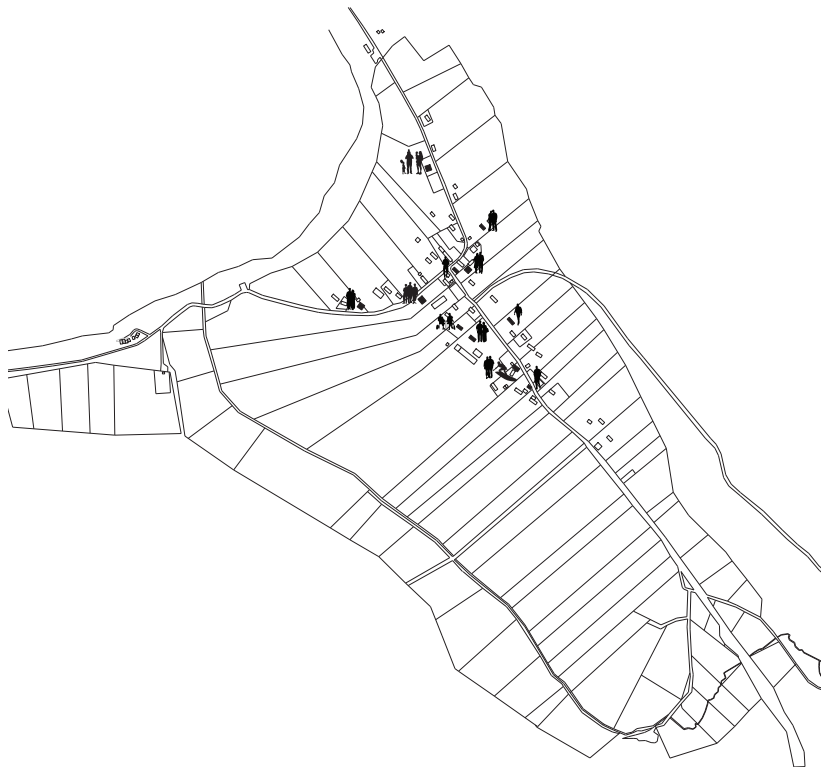
Naustene på Unstad ble brukt for å ha redskaper og båter i, og man kan se spor av støene utenfor naustene som sammen med lunnestokkene ble brukt for å få båtene inn etter vinterfisket.

beboerne

Gjennomsnittsalderen her er på 58 år, men ser man bort fra en ung familie på fem, er alderen 71. Det er ett gårdsbruk fortsatt i drift, de fleste som bor her er pensjonerte fiskere som hadde gården i tillegg.

De lokale vi snakket med var en av de nyinnflyttede og en pensjonert fisker som var født og oppvokst på Unstad. Den nyinnflyttende fortalte om de vanskelige forholdene for å skape noe nytt, og at det ofte er sterke meninger i bygda.

Fiskeren ga uttrykk for at lokalkunnskapen ikke blir tatt på alvor. Samtidig viste han manglende forståelse for hva surferne driver med. Det er ingen som må fotelle han at de som frivillig kaster seg ut i bølgene ikke er helt riktig i hodet.

intensjon

På Unstad i Lofoten er det allerede sterke krefter som er i ferd med å endre kulturen. Surfingen har ført med seg en ny kultur, mens den gamle er i ferd med å dø ut. I møtet mellom det gamle og det nye ligger det et potensiale for en ny utvikling på Unstad. Vi må ta denne bølga før den bryter!

Vi vil skape ei ny utvikling på Unstad hvor surfing blir et hjelpemiddel for å fornye kulturen og motvirke at kunnskapen og historien til stedet dør ut.

Unstad skal igjen bli et levende lokalsamfunn der surferene får ta del i lokalsamfunnet mens de lokale utfordres til å ta del i den nye utviklingen.

Vi vil skape arkitektur som dekker de grunnleggende behovene til surferene, noe som både de besøkende og de lokale kan forstå bruken av, ta del i og føle tilhørighet til.

Arkitekturen skal bygge på naturens og stedets premisser og tilpasses vinden, bølgene, været og lysforholdene. Materialer og ulike klimasoner skal forsterke kontrastene i de ulike opplevelsene.

surfefasiliteter

Tilrettelegge for surfing
Minske barrieren for nærkontakt
med naturen

**Velstandsøkning har ført oss
bort fra det primitive. Det vil
være et økende behov for å søke
nærkontakt med naturen.**

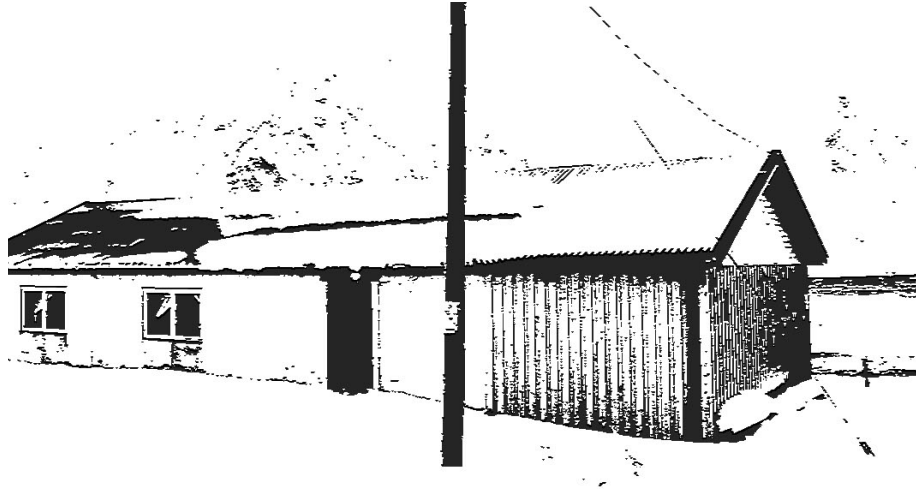

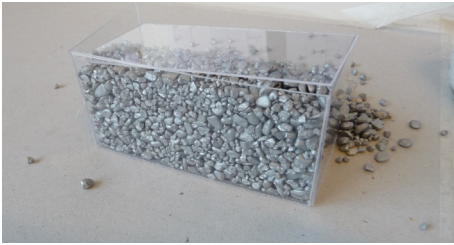
vi vil:

-legge en bevegelse langs steinmuren

-legge tomten ved grendahuset som ligger på utmark

- se nærmere på uklimatiserte bygg inspirert av naustene

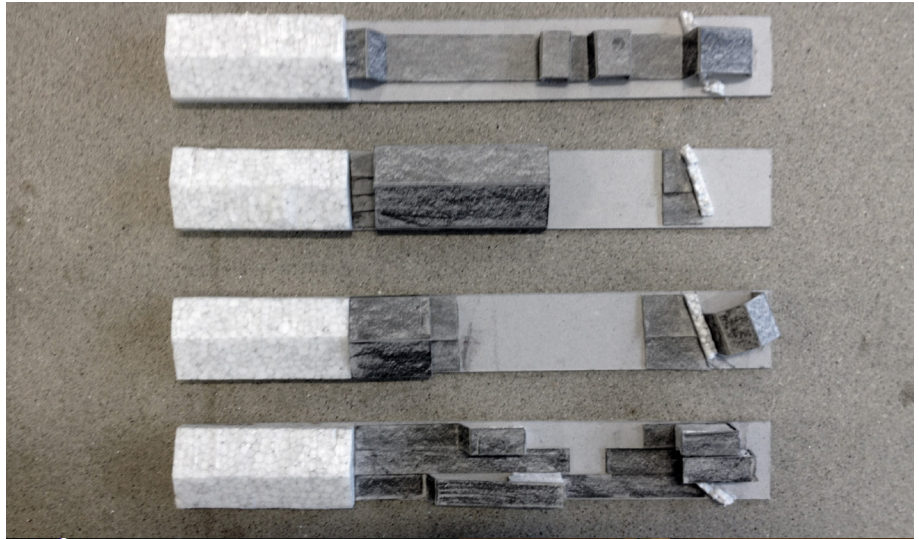

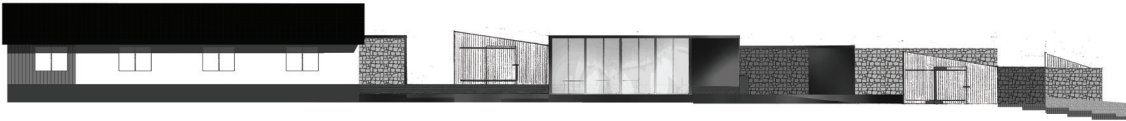

- bruke gabioner som byggemateriale

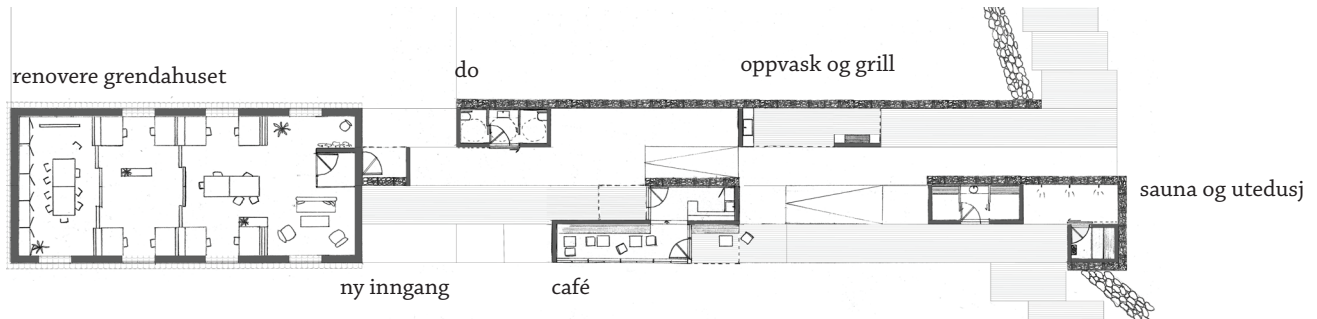
- konsept om å defragmentere grendahuset

- bygget skal være et filter for kontraster

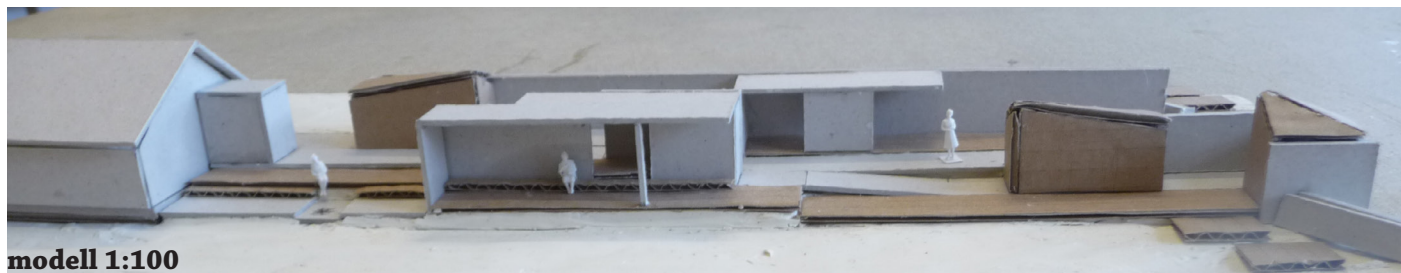
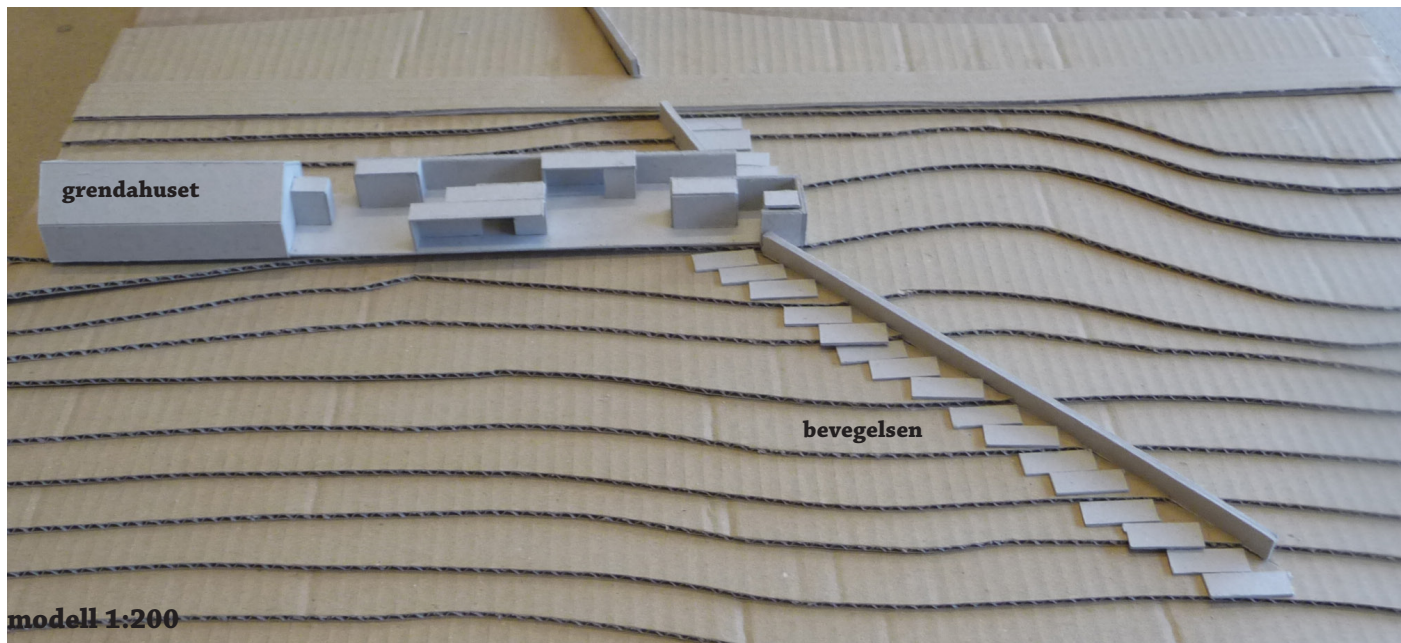

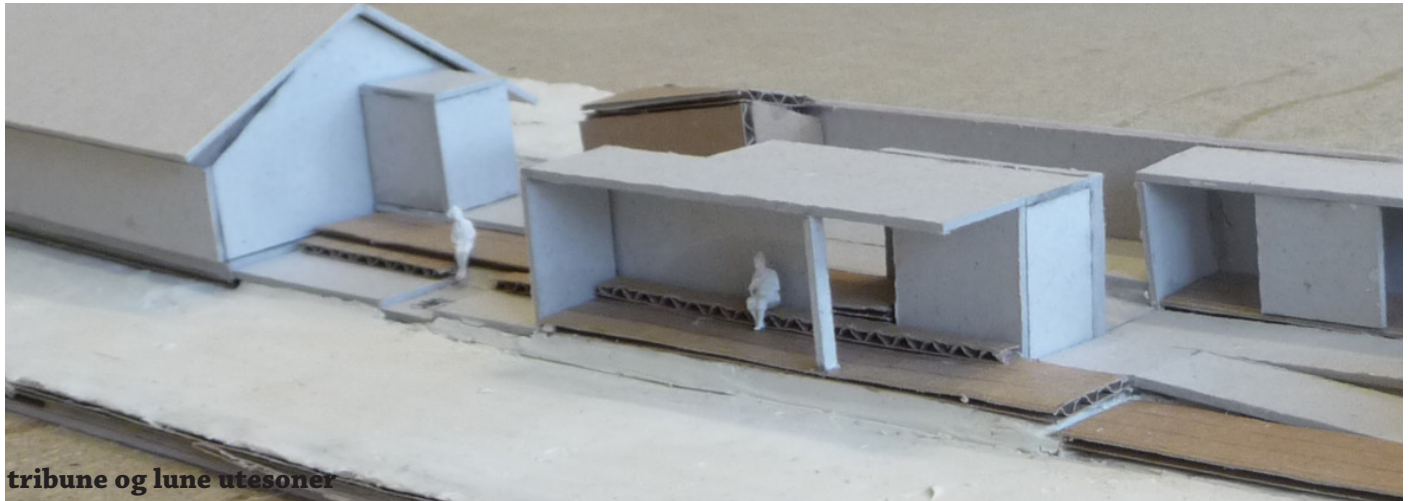

1:400 fasade

1:400 plan

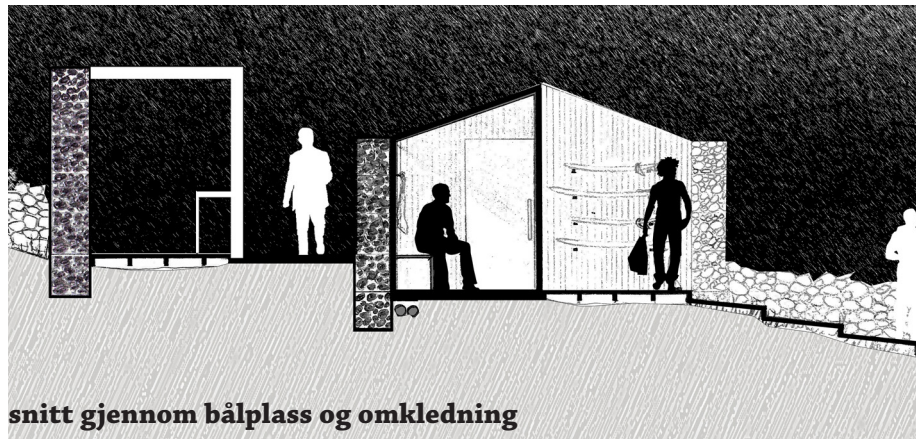
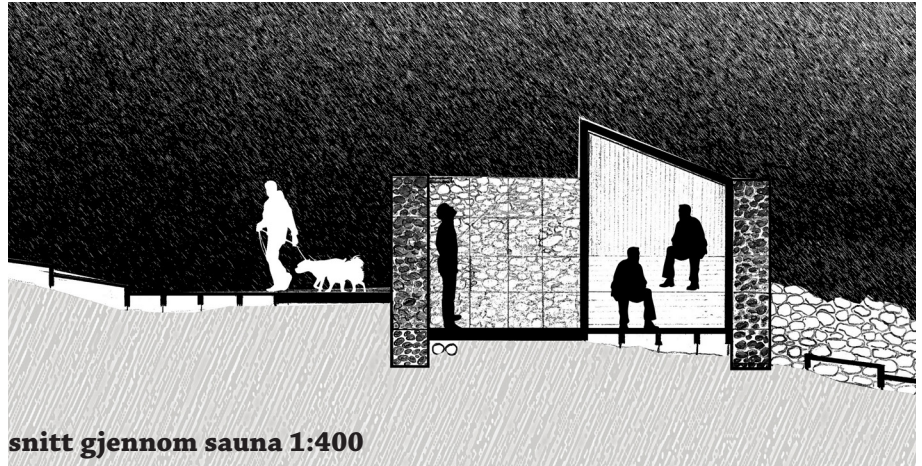

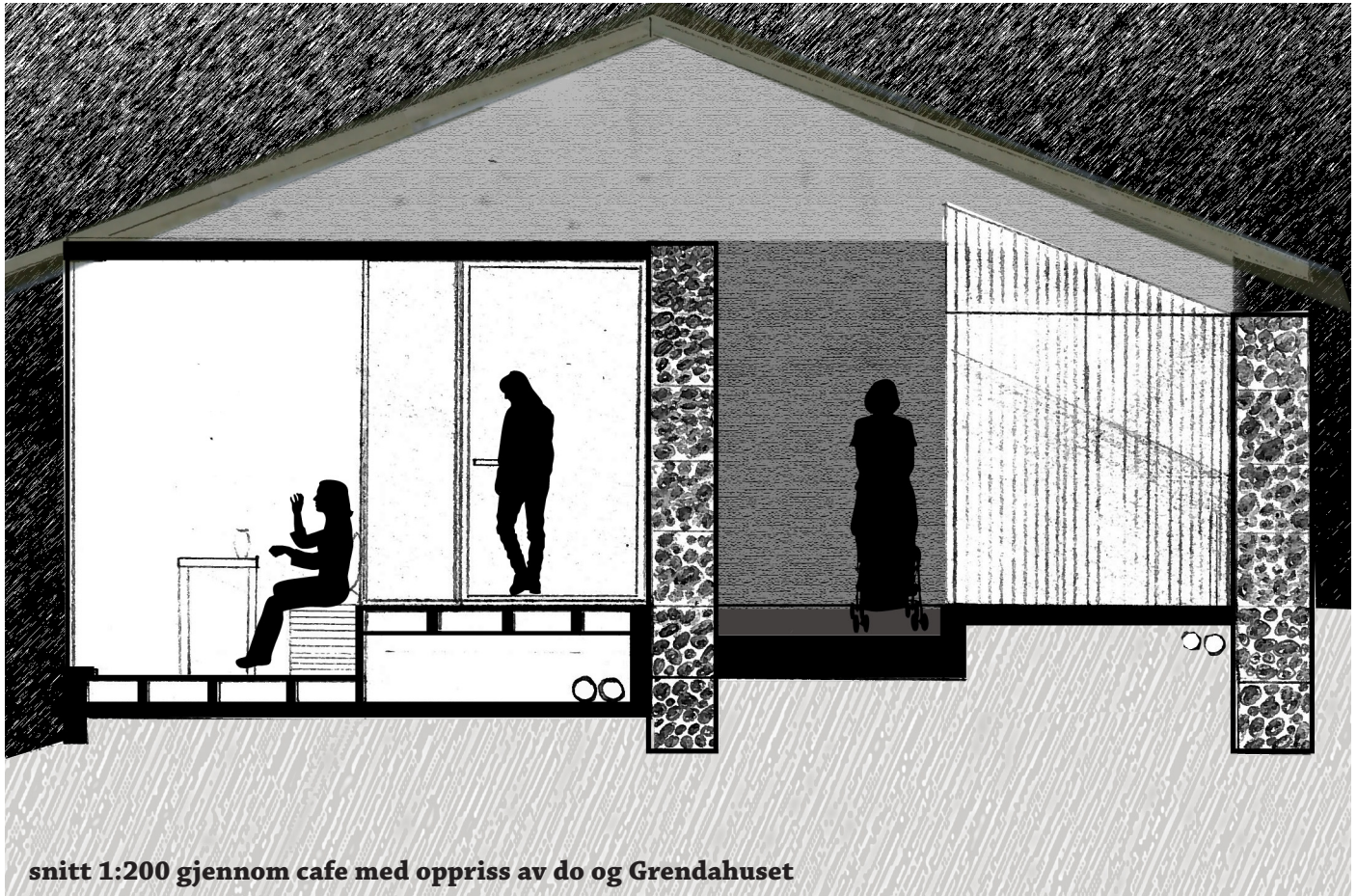

tribune og lune utesoner

bryte gjennom muren

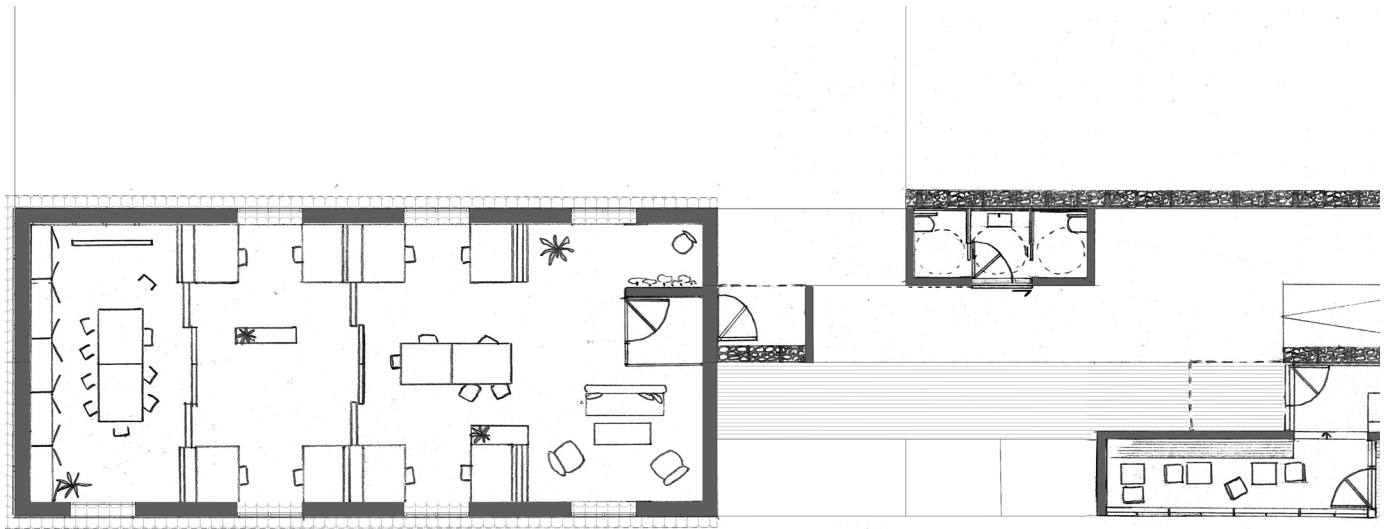
snitt 1:200 gjennom cafe med oppriss av do og Grendahuset

arbeidsfelleskap

Skape et levende lokalsamfunn
Skape tilhørighet

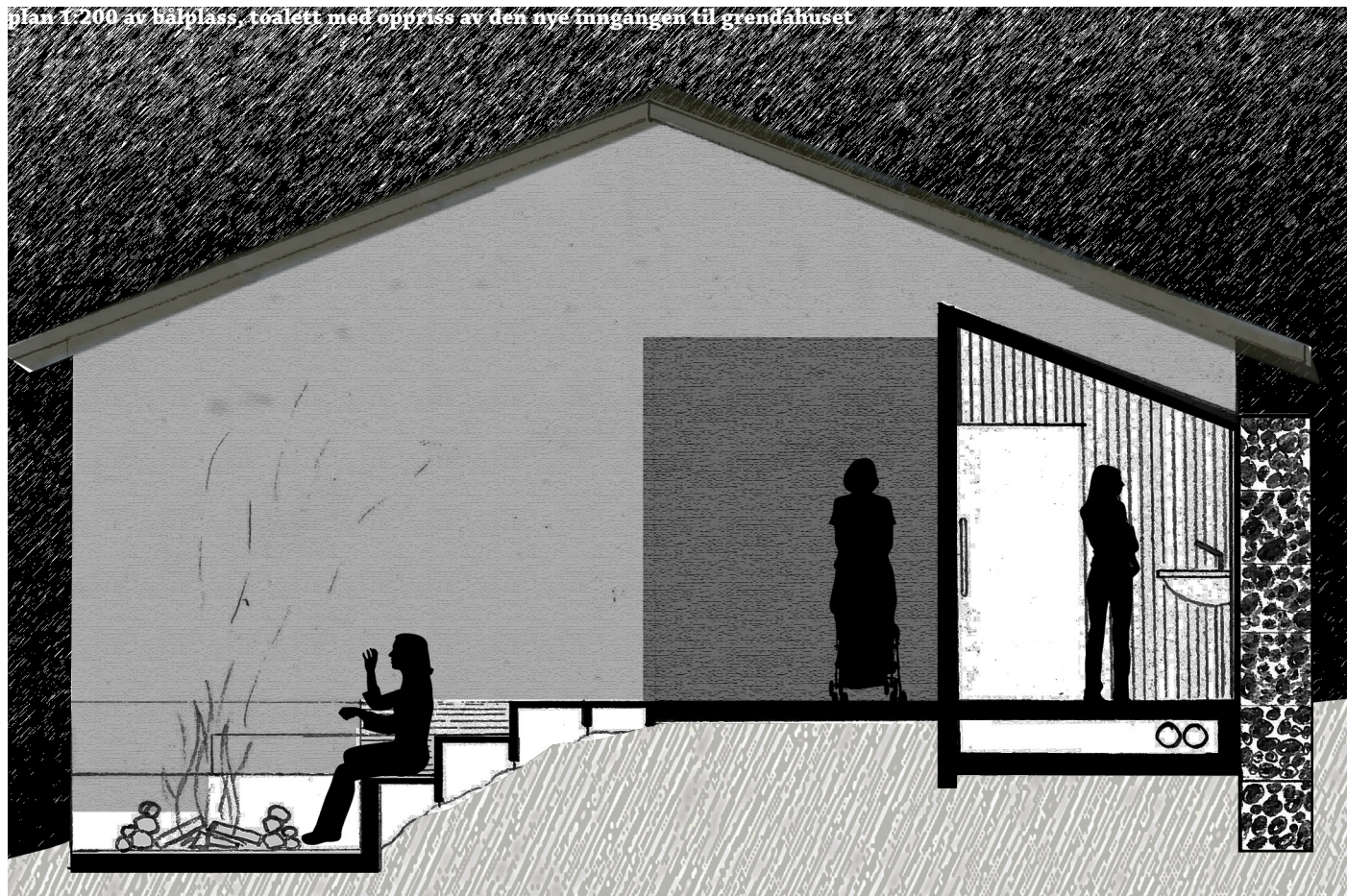
**Arbeidslivet fører til større
spesialisering og sentralisering
av kunnskapen. Verdien av å
kunne jobbe tverrfaglig øker.**

Plan 1:200 av grendahuset omformet til arbeidsfelleskap med tilhørende do og kjøkken/cafe fra surfefasilitetene

plan 1:200 av bål plass, toalett med oppriss av den nye inngangen til grendehuset

møteplasser i bebyggelsen

Styrke kulturlandskapet
Bevare lokaltradisjon
Skape gode møteplasser

Globalisering har ført til en generisk verden der tradisjoner og kultur står i fare for å bli utvasket. Verdien av det lokaltradisjonelle kommer til øke.

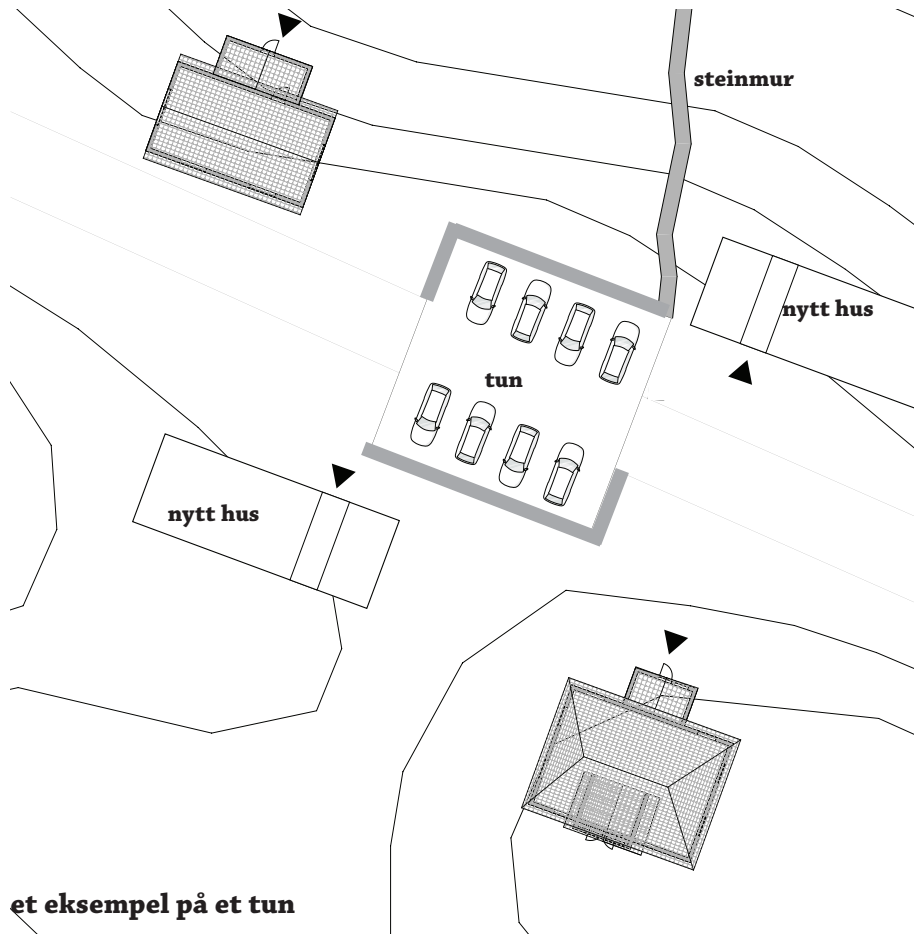

oversikt over utviklingsplanen for hele bygda, punktvis der hvor muren treffer veien

ny utviklingsplan der nye der nye hus dannes tunformasjoner
sammen med de eksisterende byggene

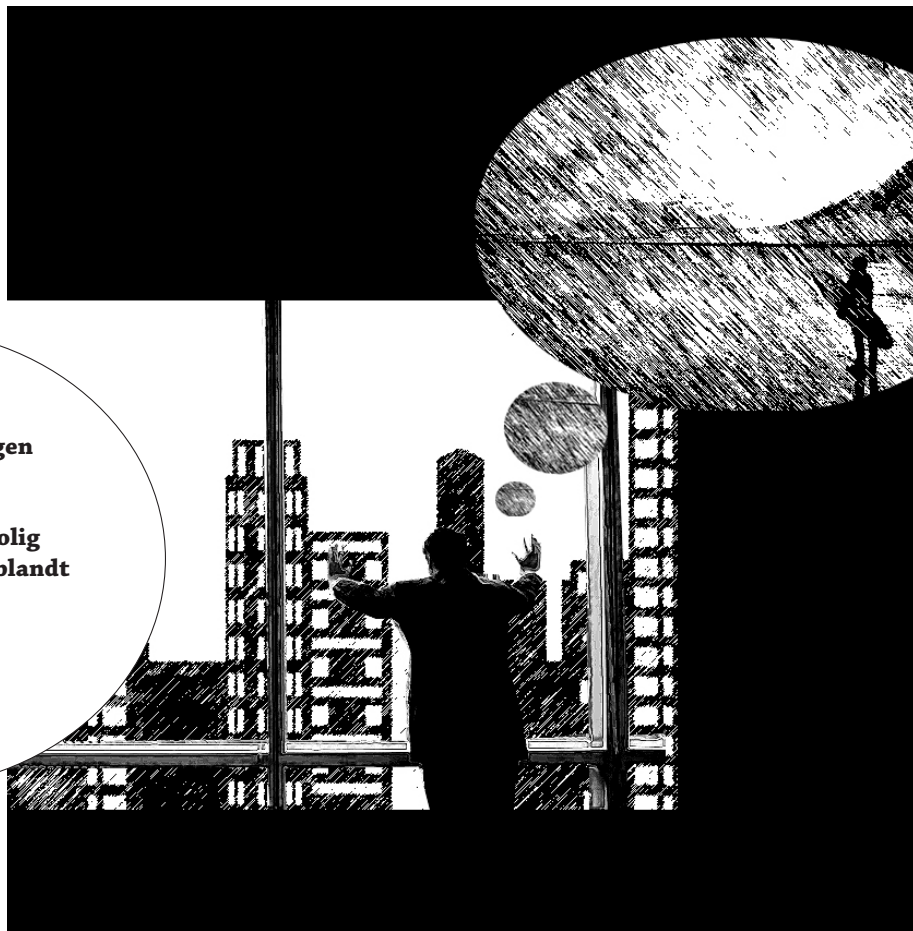

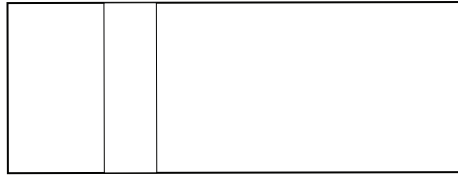
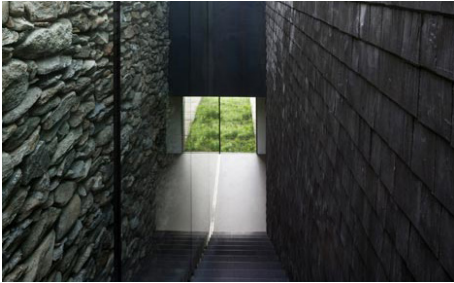

nye boliger

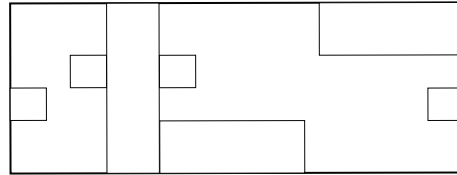
Skape tilflytning
Styrke bebyggelsen

**Store deler av befolkningen
bor nå i byen. Det vil
bli et økende behov for
tilbaketrekning mot et rolig
og fredfullt liv på landet blandt
naturlige omgivelser.**

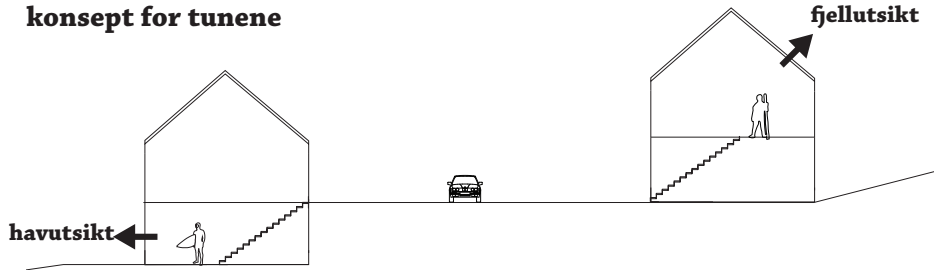
et uklimatisert uterom ved inngangspartiet

eksempel på halvklimaliserte private uterom i boligen

konsept for tunene

midtsemestergjennomgang

15. mars

Til midtsemester bestemte vi oss for å fokusere på å vise hva vi har gjort og ikke ta med hele prosessen. Derfor ble det viktig for oss å vise hvilke analyser vi har gjort og organisere disse, noe vi ikke har tatt oss tid til før.

Dette var det vi fikk tilbakemelding på: Utviklingsplanen: Hva skjer når? Her må det etableres en tidslinje og man må vise de ulike trinnene i utviklingen.

Grendahuset: Skal vi virkelig ta oss til rette og bygge det om til noe som ikke inkluderer de lokale? Tanken bak sammenkoblingen mellom Grendahuset og surfefasilitetene er fin, men kanskje det kan bearbeides grundigere? Arbeidsfellesskapet kan bli et problem med tanke på fleksibilitet. Vil den fleksibiliteten vi tenker oss egentlig fungere?

Surfefasilitetene: Igjen, hvor på tidslinjen skjer dette? Hvor mange skal det være plass til her om gangen. De ulike bygningene blir kanskje litt puslete med tanke på å tåle en

fremtidig vekst. Hvilken kapasitet legger vi opp til? Hva er den kritiske massen? Det bygges mye, men man får lite igjen for det.

Unstad Camping: Hva er forholdet mellom surfefasilitetene og campingene? Hvem inviterer i surfefasilitetene og hvem er driverne? Er surfefasilitetene starten på en utvikling, eller kan det tenkes at det er utviklingsstrinn også her?

Nye boliger: Hvorfor skal vi tegne nye boliger på Unstad? Det hoppes fra det ene til det andre uten noen tidslinje eller struktur. Kan det tenkes at det er den eksisterende bebyggelsen som blir bebodd først og at nye boliger kommer etterpå? Kanskje er den nye bebyggelsesplanen en overordnet reguleringsplan for fremtiden?

Steinmuren: Disse er fine elementer og har svært mye med kulturen på Unstad å gjøre. Det er fint å bruke disse inn i prosjektet, men behandle den med respekt! Å bryte gjennom den er kanskje ikke en god løsning?

Etter tilbakemeldingene ble det klart for oss at vi VIL veldig mye, og at vi må bestemme oss for hvor vi vil legge kreftene våre. Til nå har vi sett veldig mye på den overordnede utviklingsplanen for bygda, men ikke helt

klart å lage en skikkelig struktur på den. Vi har problemer med å jobbe med scenario og dermed blir også en tidsplan vanskelig. I stedet har vi fokusert på tendenser og generelle trender for fremtiden, men dette er igjen hypoteser som er vanskelig å jobbe med.

Vi har i dag hatt nok en veiledning med Markus og har sammen bestemt oss for å jobbe med et Surfesenter på det samme området som før. Vi vil derfor begynne litt på nytt med surfefasilitetene, gå opp i størrelse på de ulike funksjonene og se enda mer på arkitekturen. Vi vil bruke Surfesenteret som et startsted for utviklingen av Unstad. Etterpå, når vi har laget prosjektet vårt, kan vi heller zoome ut og se litt nærmere på den generelle utviklingen, men da med utgangspunkt i en tidslinje.

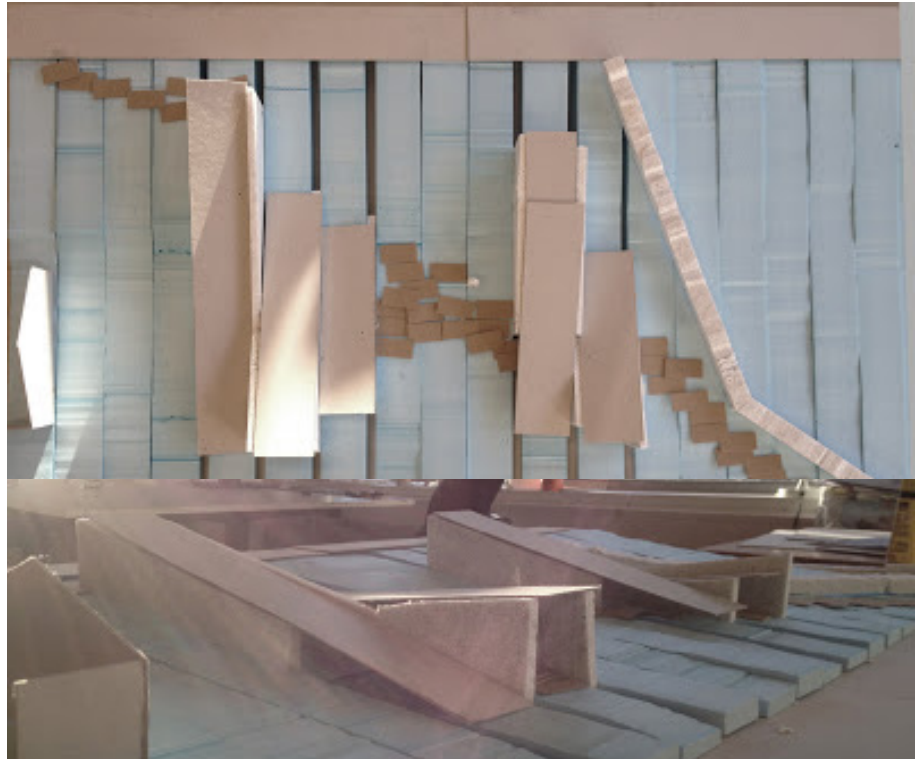
surfesenteret utvikles

25. mars

Forrige uke ble brukt til å starte litt på nytt med Surfesenteret, tenke større, men i detalj og konseptuelt samtidig. Vi legger bort arbeidsfellesskapet i grendahuset og prøver å unngå å lage hull i muren. Vi vil også se på behovene til Unstad Camping og hvilke muligheter det kan gi oss. De elementene vi tar med oss fra midtsemestergjennomgangen er gabionveggene som tar opp tektonikken fra steinmuren og bevegelsen langs muren, i lette tredekker som kontrasterer steinmuren.

Vi får tilbakemelding fra Sami over mail, og han skriver at prosjektet er litt vel defragmentert og at vi burde samle de funksjonene med vann, gjerne under et felles tak. Et problem kan være at det samler seg snø mellom de ulike funksjonene, ikke minst at vannet fryser!

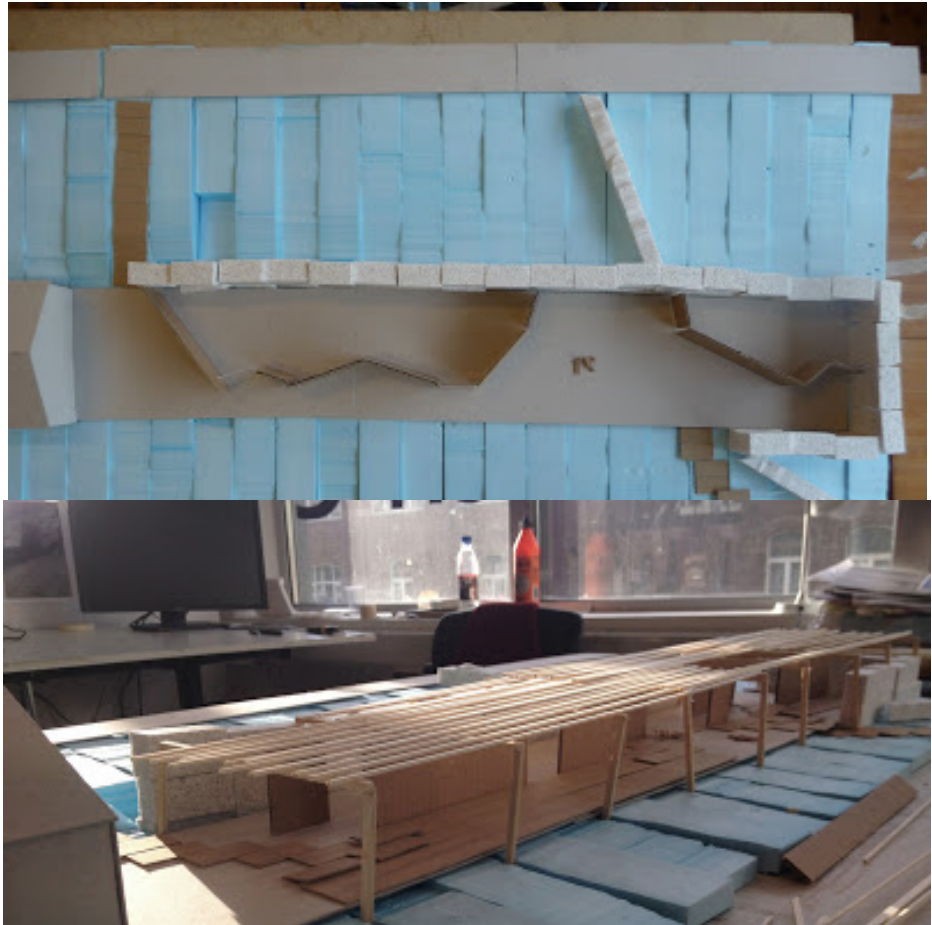
Vi ser derfor på en gammel idé om å gi utsikt oppover mot fjellet i kontrast til utsikten mot havet, noe vi brukte som konsept for boligene vi så for oss i utviklingsplanen. Denne kontrasten ønsker vi å gi ved hjelp av et tak som først av alt skal være et samlende element, men også gi et mer samlende uttrykk i prosjektet. For å

forsterke denne kontrasten ytterligere ser vi på muligheten for å legge de våte funksjonene som dusj, omkledding og sauna i den ene delen, og de varme som besøksinformasjon, café og brettutleie i den andre. I midten ligger bålplassen som et møtepunkt mellom disse kontrastene, og de ulike brukergruppene.

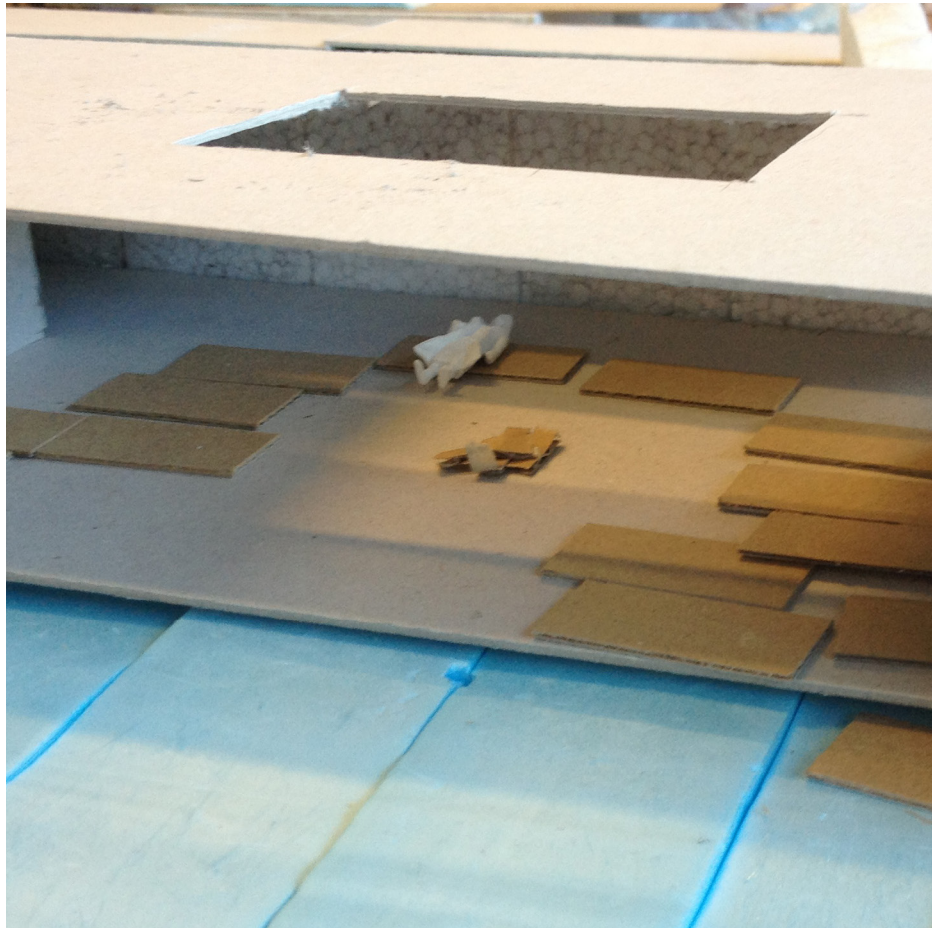
Vi fikk opp en 1:50 skissemodell og tegnet ut planer og snitt til ulike forslag vi testet i modell. Spørsmål om hvor de ulike funksjonene skulle ligge dukket stadig opp og endret seg etter hvert som konseptet endret form. Vi fant vel ut at de fleste plasseringene fungerer, men det mest naturlige er at de våte funksjonene ligger nærmest havet og cafeen nærmest veien. Vi jobbet oss frem til et forslag der gabionene er vegger som du beveger deg gjennom, slik at bygget blir et filter av kontraster. Bevegelsen langs muren blir fortsatt videre gjennom bygget med de samme tredekkene, slik at du blir ledet gjennom filteret. Dekkene blir til sitteflater inne i saunaaen, rundt bålplassen og inne i cafeen. Taket er i torv og stiger opp fra bakken, enten følger det landskapet og gir utsikt opp mot fjellet, eller skyter opp i motsatt retning og leder utsikten mot havet.

På fredag hadde vi en veiledning med Fredrik Lund som ga oss mange friske innspill og viste stor interesse for det forslaget vi hadde

til midtsemester. Han rådet oss til å heller jobbe videre med det og se på hvordan man kan skape mer kompakte situasjoner utifra enkle funksjoner somdet å sove, vaske seg, varme seg og lage mat. Han mente det var et utrolig interessant møte med muren, at det gir en nærhet og en bevissthet, noe annet enn bare å legge seg pent ved siden av. Også måten gabionveggen kan brukes til å gi le og samle varme er noe vi kan jobbe videre med.

I dag har vi derfor hatt en intensiv dag med å få teste ulike tak og bruk av materialer inn i det gamle prosjektet. Vi har forenklet gabionveggen og tatt videre den ledende bevegelsen på tredekker gjennom bygget i stedet for å legge bevegelsen bare langs steinmuren. Vi tenker fortsatt å dele funksjonene i en våt sone og en tørr sone, slik at det blir to klimatiserte deler, adskilt av bålplassen. Her kan det ikke være et tett tak, men vi vil at taket skal være et sammenhengende element, som går fra å være tett og isolert, til å bli rent konstruktivt med spiler over rammer. Vi ser mange muligheter i dette forslaget og vi gleder oss til å jobbe videre og komme i dybden både i funksjonene og i materialene. Men nå er det påskeferie, turen går til Unstad, vi skal være surfeturister og bo på Unstad Camping, og drømme oss bort i hvordan det ville vært med et nytt Surfesenter der! God påske!

etter påsken på Unstad

11. april

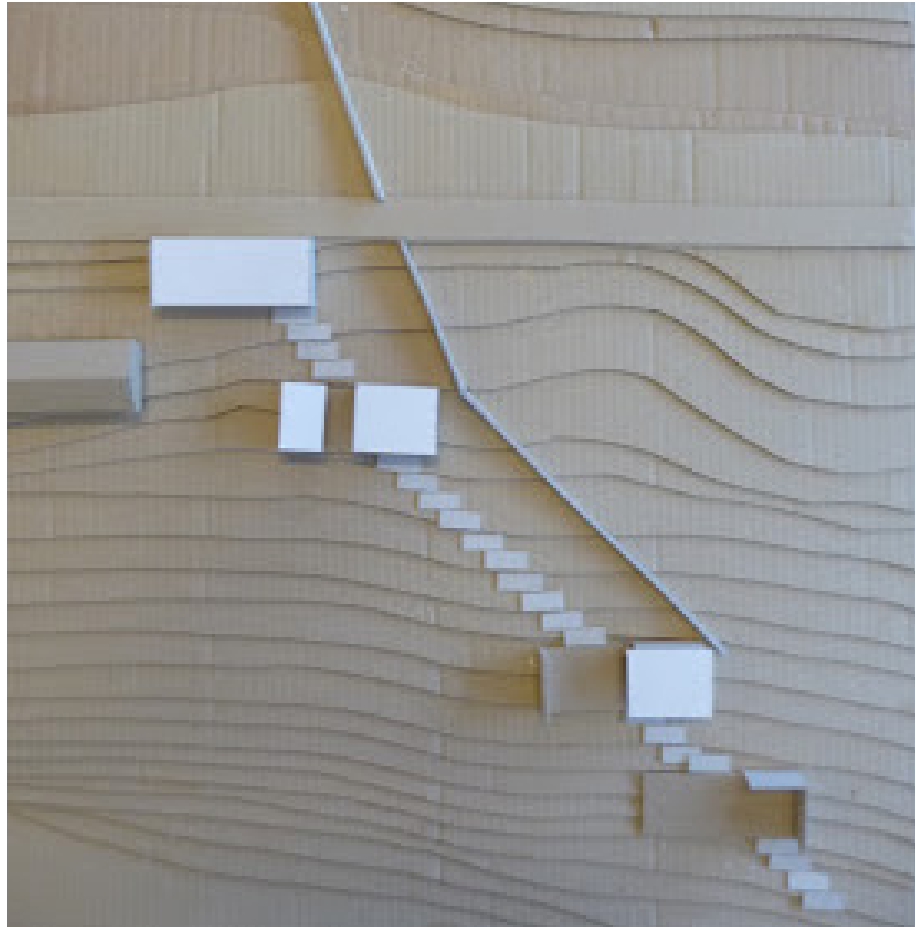
Etter å ha bodd på Unstad i påsken har vi fått dannet oss et mer helhetlig bilde av stedet. Samtidig har vi fått bekreftet valget av tomt og behovet for offentlige fasiliteter, spesielt do og søppelhåndtering som vi ble fortalt er et stort problem om sommeren. Vi har også bestemt at Surfesenteret skal være et selvstendig prosjekt som drives av grendalaget og kommunen.

Tilbake i Trondheim har vi jobbet videre med det vi begynte på før påske, et felles tak som huser de ulike funksjonene plassert i forlengelsen av Grendahuset. Tanken om å skille programmet mellom det våte og det tørre har blitt jobbet videre med og de er nå dratt helt i fra hverandre med bare en bål plass mellom seg. Gabionveggen, som tidligere har vært åpen mot veien, legger seg nå rundt hele bygget slik at bevegelsen blir mer tydelig og bygget mer markert i landskapet. Videre har vi sett på muligheten for en ledig vegg innenfor de stramme gabionveggene. Tanken er en vegg som skaper variasjon med ulike nisjer inne og ute, og på den måten lettere kan filtrere deg gjennom og forbi bygget.

Under veiledning med Sami ble vi allikevel oppmerksom på flere svakheter og potensielle styrker ved prosjektet vårt. Trappen er en sterk komponent i prosjektet, som konseptuelt knytter bebyggelsen til havet. Trappen og bygningen burde derfor være ett og det samme. Vi ble gjort oppmerksom på at konseptuelt sterke prosjekter skal kunne leses fra masterplanen ved bare et øyekast, noe prosjektet vårt i stor grad mangler. Det hjelper heller ikke å konseptuelt knytte seg på Grendahuset hvis det ikke får bli med som en del av konseptet. Vi ble oppfordret til å dra på mer, tenke større, utnytte skalaen på stedet og jobbe med å lage et tydelig konsept.

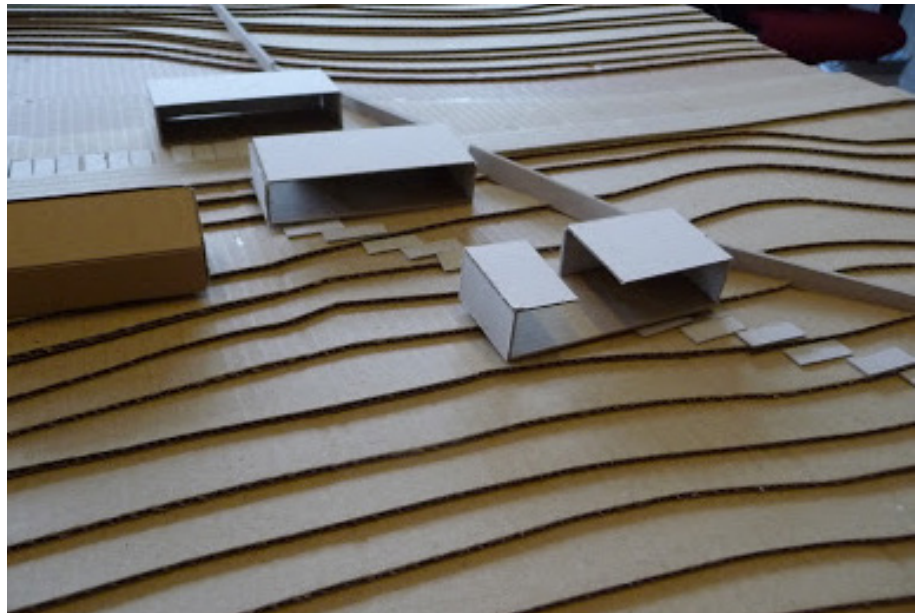
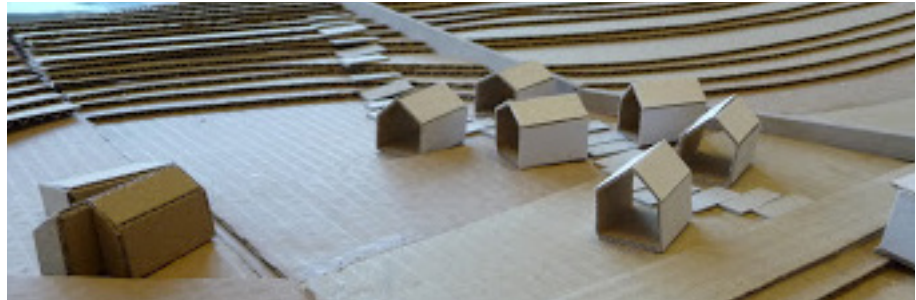
Etter veiledningen innså vi at vi er tilbake til «3 konsepter» fra begynnelsen av semesteret. Vi må igjen se på muligheten for å spre funksjonene ned langs muren og bevegelsen. For å gå opp i skala har funksjonene fått samme størrelse som Grendahuset. Vi vil fortsatt defragmentere Grendahuset, men nedover langs bevegelsen. Grendahuset og de «nye Grendahusene» lager et tun mellom seg (som er typisk for bebyggelsen på Unstad). I midten av tunet plasserer vi bålplassen med nærhet til cafeen og dusj og dobygget. Tanken om å filtreres fra det tørre til det våte skal skje nedover langs bevegelsen og gjennom de ulike byggene. Vi vil derfor at bevegelsen skal være

i kontakt med bakken gjennom hele bygget slik at overgangene og skevensene mellom ute og inne blir forminnsket, men samtidig variert.

Vi har også bestemt oss for å ta utleieboligene inn i prosjektet igjen. Disse skal ligge på oppsiden av veien og være starten på det tørre. Problemet er skalaen, skal de ha samme skala som et grendahus, eller som et typisk Unstad-hus? Hvordan skal de ligge i landskapet, og skal også disse ha ulike tun mellom seg? Vi testet mange formasjoner, men konkluderte med at dette ikke snakker med «selve prosjektet». Vi endte derfor opp med å lage et eget «grendahus» på oppsiden av veien som består av 6-8 ulike utleieleiligheter.

Nå er det 5 uker igjen til endelig innlevering og etter veiledning med Markus har vi fått et GO! og føler oss trygge på at vi har landet. Vi gleder oss til å tegne ut planer, bygge modell og jobbe videre med detaljering. Materialene og formene er i stor grad bestemt og vi ser at dette blir fint!

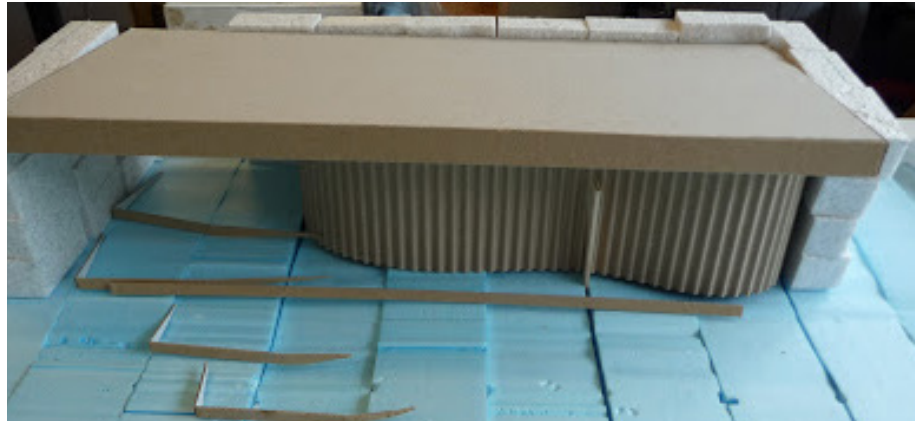
detalj og Helhet

5. mai

Mye har skjedd de siste ukene. Prosessen har vært lang og intensiv. Vi har jobbet mye med å få materialene og konseptet til å fungere og hvordan bevegelsen og byggene skal kommunisere sammen. Konseptet er at bevegelsen skal bryte seg gjennom bygget, med resultat i at overgangen mellom ute og inne blir forminsknet. Det skal være en flytende overgang, for å senke terskelen både for å gå inn eller komme seg ut.

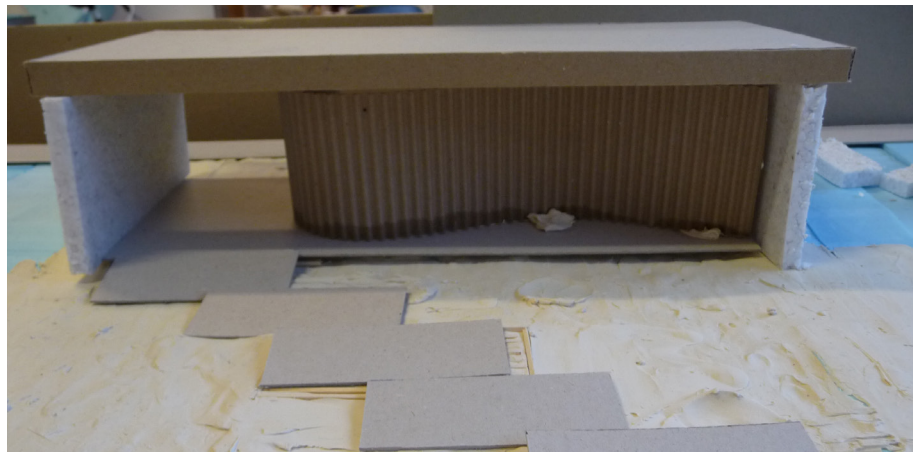
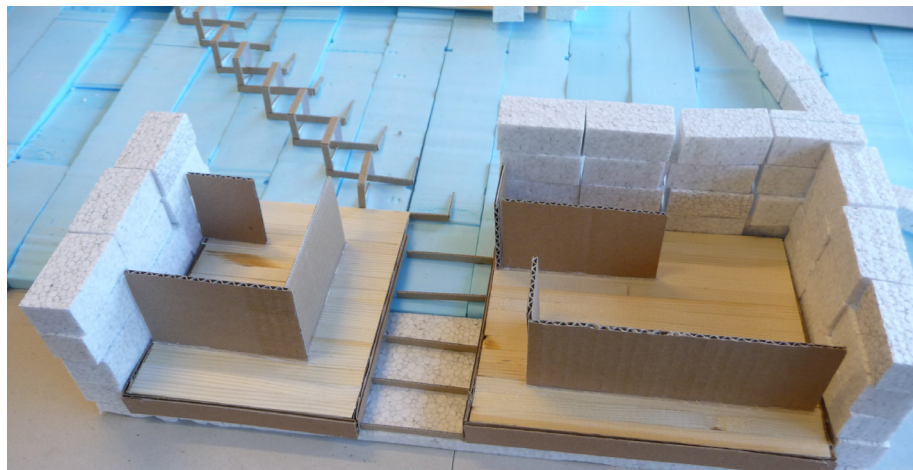
Vi har også sett mye på hvordan bevegelsen kan berøre bakken, uten å gjøre for mye ut av seg. Vi har en tanke om at det kan være stålrammer som ligger direkte i bakken og lager nedtrappinger som følger landskapet. Hvordan skal disse forskyves og trenger de rekkverk? Hvordan er overgangen mellom bevegelsen ute i landskapet og inngangene til byggene?

Vi testet ulike konsepter i modell, for å se resultatene mer tydelig. Vi prøvde først å se om dekket inne i byggene kunne bryte seg

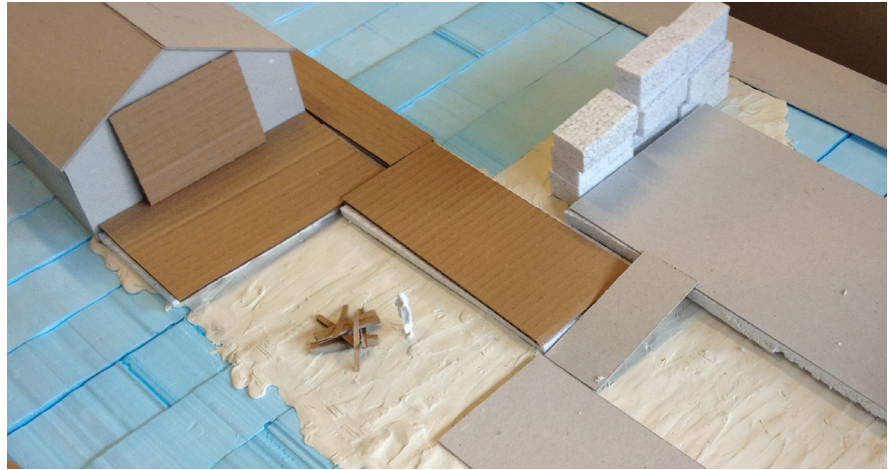
ut og skape ulike soner ute, men under tak. Dette ble litt stivt og gir en større barriere mellom bevegelsen og byggene.

I stedet tester vi om dekkene til byggene kan bli en del av bevegelsen med bare små forskyvninger mellom seg. Vi liker tanken på at det er det samme dekket inne som ute, så det må være et materiale som passer både innvendig og utvendig. Tanken om å bruke stålriller som dekker er fin med tanke på at naturen kan vokse seg gjennom dekkene, men det blir ikke så miljøvennlig og heller ikke så lett å få til hverken stål eller riller på gulvene inne.

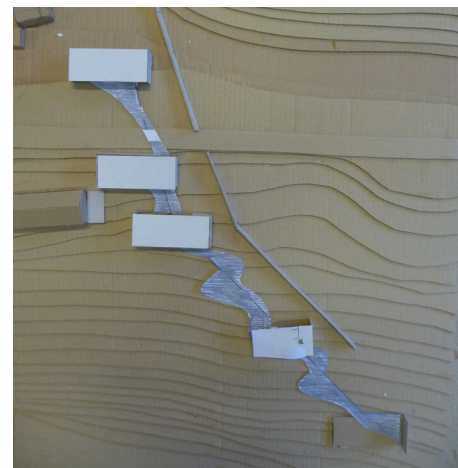
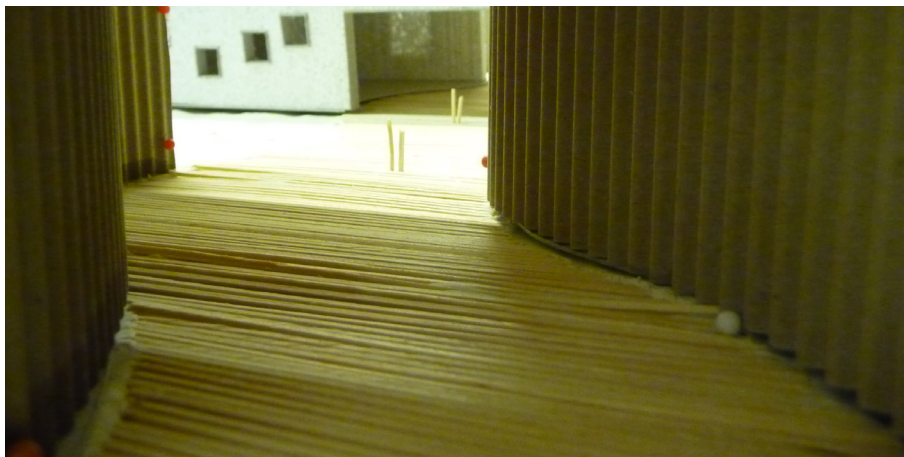
Under veiledning med Markus, diskuterte vi muligheten for funksjonshemmende å bevege seg ned til dusj- og dobygget, og om saunaen også skal være tilgjengelig. I planen har vi tenkt at cafébygget bare skal være en varmistue uten do og dusj, siden vi vil at folk skal bevege seg nedover gjennom bålplassen og dermed skape flere situasjoner for å møtes.

Et annet spørsmål er hvordan vi skal knytte bevegelsen sammen med Grendahuset. Skal det være et felles platå som leder fra Grendahuset og bort til trinnene i Surfesenteret? Vi tenker nå at Grendahuset skal få en egen uteplass, en utescene som ligger ved bålplassen, som kan brukes når det er arrangementer som surfekonkurranse eller surfefestival. Vi bestemmer også at Grendahuset skal få en ny dør som tar opp tektonikken i naustdørene nede ved stranda. Slik blir det lettere å åpne opp mot bålplassen og synliggjøre det som skjer inne på Grendahuset for resten av Surfesenteret.

Vi bestemte oss for å jobbe med ramper ned til dusj- og dobygget. Vi prøvde først å tegne opp et rampesystem, der vi kombinerer trinnene som er forskyvd nedover langs bålplassen med ramper. Det viste seg å bli et komplisert og uryddig konsept. Vi vil at prosjektet skal enkelt kunne leses konseptuelt, noe en blanding av ramper og trapper vil kunne ødelegge. Vi vil at alle skal bruke den samme bevegelsen, enten du er gammel med rullator eller frisk og rask med surfebrett og våtdrakt.

Vi tok et oppgjør med rampene og bestemte oss for å tenke at bevegelsen og byggene er en og samme ting. Vi droppet derfor forskyvningen og lot heller den bua veggen få styre bevegelsen. Dette førte til en bua sti av trebjelker som beveger seg gjennom byggene, der de bua veggene kommer inn, under tak og får myke opp de harde steinveggene og får en kledning av trespiler. Skillet mellom bevegelsen og bygget blir nå den bua treveggen, og dekkene og veggene på innsiden kan derfor få andre materialer. Dette blir et tydelig konsept, og løser også rampen siden det bare blir en svak og jevn helling hele veien ned til dusj- og dobygget, og muligens også ned til saunaen.

Nå var tiden inne for å se nærmere på disse gabionene vi har hatt med oss så lenge og egentlig ikke jobbet så mye med. Vi bygde derfor gabioner av modellsteiner i 1-20 mellom pleksiglassplater for å få teste lyset. Parallelt jobbet vi med systemet for fasadene og hvordan vi skal ta hull i gabionene der hvor det blir vindu med utsikt. Vi fant ut at det mest riktige for gabionveggen er at gabionene må bestemme dimensjonene på vindusfeltene, slik at det blir et grid som går opp. Vi vil at alle gabionene skal ha samme størrelse, at det er ferdigproduserte gitterkasser med steiner fra stedet som legges i under bygging.

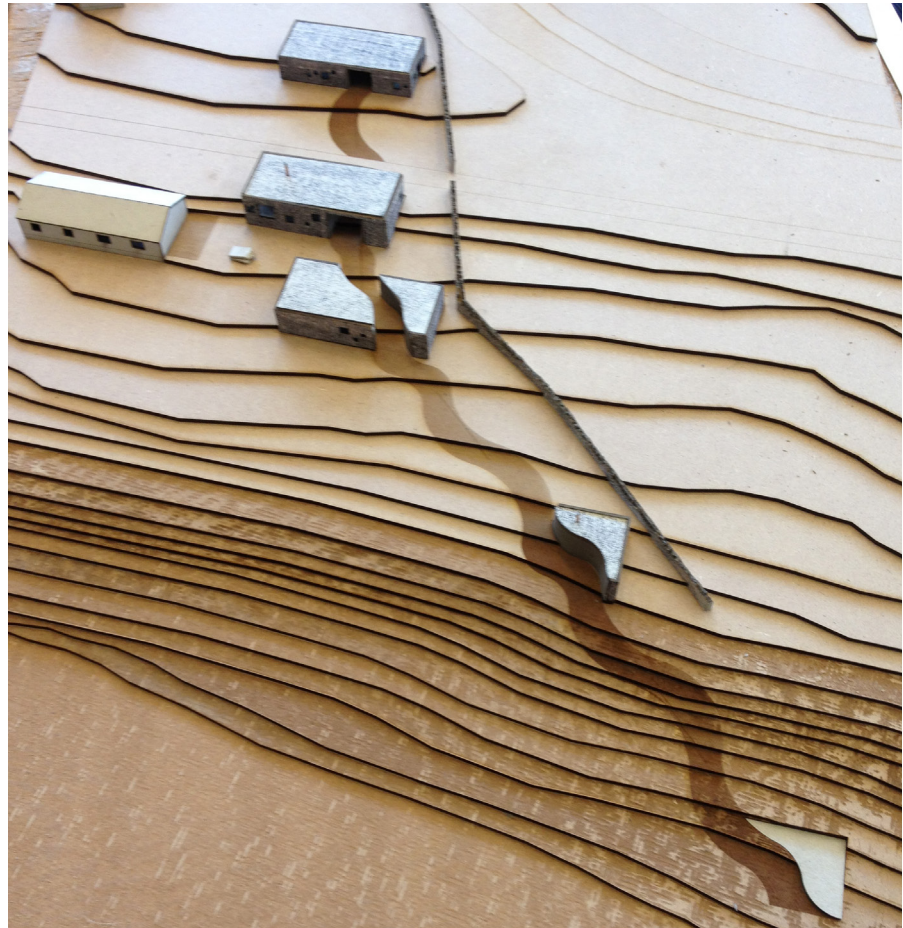
Fasadene til byggene ble også løst med tanke på det vi har lært fra fasadestudiene gjort av husene på Unstad. Vi har sett at mange av husene har kvadratiske vinduer, noe vi vil følge opp i vårt prosjekt. Gabionene har fått dimensjonene 50cm * 50cm * 25 cm. Vindusfeltene blir derfor 1 gabion*1 gabion, 2gabioner*2 gabioner og 4 gabioner*4 gabioner. Uttrykket passer inn på Unstad, også sett i sammenheng med Grendahuset. Dette er noe som fungerer for alle de ulike situasjonene i de ulike byggene.

Det er knappe 2 uker igjen til innlevering og vi bestemmer oss for å sette i gang med modellbyggingen. I en situasjonsmodell vil vi vise hele bevegelsen med byggene, sammen med Grendahuset og steinmuren. For å vise materialiteten, overgangene mellom inne og ute, vil vi ta et utsnitt av cafébygget og dusj- og dobygget med bålplassen i mellom og Grendahuset i enden.

Vi har veiledning med Sami som ser prosjektet og modellene for første gang siden etter påske. Det er en stund siden vi har snakket med han og det er en kritisk siste veiledning. Han er ærlig i sin kritikk, der han sier at stien er for stor og dominerende i prosjektet. Den føles fremmed i prosjektet og det hele har en barokk form, og veggene kan oppfattes som postmodernistiske. Han kommenterer også hvordan byggene ligger i landskapet, at de burde legges litt mer ledig og også vurderes størrelsesmessig. Kanskje kan de ulike byggene bli mer tilpasset de størrelsene som de faktisk trenger?

Etter tilbakemeldingen finner vi ut at mye av kritikken stemmer med de problemene vi har oppdaget, og vi bestemmer oss for å ta en siste vurdering av konseptet. Den bua veggen og stien revurderes og får ny form. Materialene bevares men rampene blir omgjort til trinn, og for å løse

tilgjengeligheten legges det en rampe til
cafébygget via utescenen til Grendahuset.

Nå er det 1 uke igjen og vi kan endelig si at vi
har landet. Byggene ligger godt i landskapet,
og bevegelsen ned mot vannet følger
landskapet, både i retning og stigning. Vi har
endelig fått på plass de lune uterommene,
både ute mellom byggene, men også under
tak eller i le i overgangene mellom inne og
ute. Vi har fått samlet alle trådene og kan
argumentene for valgene vi har tatt. Nå
gjenstår det bare å formidle disse tankene
gjennom tegninger og illustrasjoner.

